

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVĪZE UN LATVIJA**

Nr. 22 (1248)

Lasiet tīmeklī!
www.brivalatvija.lv

2012. gada 2. jūnijs – 8. jūnijs

Čikāgā atklāta piemiņas plāksne ģenerālim Jānim Kurelim

2012. gada 19. maijā Čikāgā Latvijas aizsardzības ministrs Artis Pabriks atklāja Latvijas armijas ģenerālim Jānim Kurelim veltītu piemiņas plāksni, ko Latvijas Okupācijas muzeja vārdā izveidojuši Čikāgas latvieši.

Nacistiskās Vācijas okupācijas laikā 1944. gadā J. Kurelis, maldinot vācu autoritātes, izveidoja militāru vienību, ko viņš bija iecerējis par atjaunotās Latvijas nacionālās armijas kodolu. 14. novembrī Jāni Kureli un viņa stābu pēkšņā uzbrukumā arestēja vācu Drošības dienests. Astoņus virsniekus nošāva; Jāni Kureli patērēja uzraudzībā. Viens Kureļa vienības bataljons drošsirdīgi turpināja cīņu pret daudz lielākajiem vācu spēkiem. Daudzi krita, daudzus saņēma gūstā un nosūtīja uz vācu koncentrācijas nometnēm.

Piemiņas plāksne godina ne tikai ģenerāli Kureli, bet arī visus

Latvijas nacionālās pretošanās kustības dalībniekus, kuŗu sapnis bija demokrātiska Latvija, brīva no nacistiskās Vācijas un Padomju Savienības okupācijas varām.

Uz plāksnes rakstīts: *Pat drūmākajos laikos viņam bija ticība Latvijas valsts nākotnei.*

Ģenerālis Jānis Kurelis miris Čikāgā 1954. gada 5. decembrī.

LR aizsardzības ministrs Artis Pabriks pie Jāņa Kureļa ģimenes

RADI UN DRAUGI
VIESNĪCA ★★★★★ WWW.HOTELRADIUNDRAUGI.LV

MĀRSTAĻU IELA 3 | RĪGA LV1050 | LATVIJA | +371 6782 0200

LAIPNI LŪGTI RĪGĀ, ANGLIJAS DAUGAVAS VANAGU FONDA VIESNĪCĀ "RADI UN DRAUGI"!

Diplomāta un gleznotāja Ērika Žilinska 100 gadu jubilejā atklāja piemiņas plāksni un piemiņas izstādi

Diplomāts Ēriks Žilinskis (No labās 2. rinda)

25. maijā Jēkabpilī notika Latvijas Republikas vēstniecības Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajā Karalistē, Latvijas vēstniecības Londonā konsulārās daļas vadītāja, viena no Daugavas Vanagu Fonda dibinātājiem un valdes locekļa, Latviešu Preses biedrības Anglijas kopas līdzdibinātāja, gleznotāja Ērika ŽILINSKA 100. dzimšanas dienas atcere.

Foto: Ārlietu ministrijas arhīvs
(Vairāk lasiet nākamajā nummurā)

Vasarsvētki Miera ielā Rīgā

Vēlaties uzzināt par tautiešiem Lielbritānijā?

Skatiet tīmeklī

www.latviesiem.co.uk

LATVIEŠI LIELBRITANIJĀ

Gaismas stūrītis Londonā svin 60

Rīga, kas ir tavas bibliotēkas?
Vārdi?

Mūsu
todienu pārtika.
Konsolidējušies
Sējumi.
Sakļāvušies, nerunā.
Pilni kā pavasarupes ar cerībām.
Slāpe vai glābiņš?
Abi, brālīt, abi.....

Ar Māra Čaklā dzejas vārdiem Solvita Jaunkampe atklāja Londonas latviešu bibliotēkas 60 gadu jubileju. Kluba telpās Daugavas Vanagu namā Londonā bija sanākuši turpat 50 bibliotēkas draugi, labvēļi un viesi. Solvita mierīgi turpināja savu sakāmo: „Lai cik tas dažām liktos pašsaprotami, dažām – neticami, bet bibliotēka šeit vēl pastāv. Organizēta, veidota, vākta, tad nosviesta malā, tad atkal atjaunota, bet bibliotēka ir bijusi, ir un būs, jo tā vēl ir vajadzīga mums un mēs, protams, viņai.”

Dažādi gājis pa šiem 60 gadiem, kopš Latviešu nacionālā padome Lielbritānijā (LNPL) lūdz Daugavas Vanagu fondam (DVF) uzņemties bibliotēkas nodibināšanu Londonas namā. Bibliotēkas vadītāja stāstīja par izveidoto foto izstādi, kurā gan sākas tikai ar 1982. gadu, jo fotografijas no pirmajiem 30 gadiem nav bijis iespējams atrast. DV Mēnešrakstos un grāmatā „Laiks. Telpa. Ļaudis” atrasti tikai divi Erika Kēpuļa attēli, viņš bibliotēku vadījis 17 gadus. Pēc Kēpuļa aiziešanas mūžībā bibliotēkas vadīšanas pienākumus

Bibliotēkare Marita Grunts saņem dāvētas grāmatas no LR vēstniecības pārstāvja Mārtiņa Pundora

uzņēmušies Žanis Hermansons un Uldis Priedītis. Bibliotēkas vadību 1982. gadā pārņēmusi Marita Grunts.

Pastāvēšanas ceļš bibliotēkai nav bijis viegls. Pag. gs. 50. gados bibliotēka atradusies pagrabstāvā skapī, vēlāk pārceļta uz ēdamzāli, tad atkal nogādāta pagrabā, bet 1982. gadā iecelta gaismā pirmajā stāvā, kur pavadīti 17 laimīgi gadi. Bibliotēkai vislielākais pārdzīvojums bijis lielā nama remonta laikā, kad to gandrīz izpostīja, kā izteicās Solvita, „nosviesta malā”. Jā, atpakaļ pagrabstāvā, pavirši samestās kaudzēs. Bet bibliotēka neatlaidīgi atkal cēlās un atjaunojās, - bez palīgu, draugu un labvēļu palīdzības tā nebūtu varējusi

turpināt savu eksistenci.

Apsveikumi un grāmatu dāvanas bibliotēkai bira no visām pusēm. LR vēstniecību Lielbritānijā pārstāvēja Mārtiņš Pundors. Diplomāts stāstīja, ka Latvijā tiek celta *Gaismas pils*, ar kurū varam lepoties. Tāpat varam lepoties ar mūsu bibliotēku, ko Pundors ieteica saukt par „gaismas stūrīti Londonā”. Latviešu nacionālās padomes Lielbritānijā prezidija priekšsēde Lilija Zobens uzsvēra psiholoģisko iespaidu, kādu uz cilvēku var atstāt pagrabā samestās grāmatu kaudzes. Viņa arī jautāja, vai nebūtu laiks mainīt bibliotēkas nosaukumu, un Marita Grunts atbildēja, ka tas jau tiek darīts. Izglītības fonda vadītājs

Andrejs Ozoliņš atzina, ka nevar iedomāties dzīvi bez grāmatām. Skolnieks Mareks Vilde nesa sveicienus no Londonas latviešu skolas saimes, skandējot Raiņa dzejoli *Kas visu izteic bez mēles? Man saka: tā grāmata, Ar viņu vislabākās spēles Un mīlākā saruna...* Sveicienus no DVF Londonas vanadžu kopas nesa tās vadītāja Ina Macvean, vēlot „enerģiju bibliotēkas dvēselei un spirtu garu lasītājiem!”.

Inese Auziņa-Smita atcerējās, kā iepazīsies ar Maritu, un no grāmatas „Svēts mantojums Rīgai. J. Misiņš un viņa bibliotēka” apsveikumam nolasīja drusku pārgrozītu Kaudzītes Matīsa dzejoli *Lai visi, kas šē darbosies, Kas iekšā nāks un ārā ies, Pēc zinātnēm ar slāpēm nāk Un spirdzināti aiziet sāk; Lai atkal nāk, kad slāpes jūt, - Ikviens var brīvs kā mājā būt. Tik paldies [mīlai gādniecei] Lai saka [draudzenei Maritai]*. No DVF Londonas nodaļas apsveica tās priekšnieks Jānis Gravenieks. Dzejniece Velta Sņikere novēlēja bibliotēkarei veiksmi. Zigrīda Daškeviča stāstīja par grāmatnīcu, kas senāk atradusies DVF namā un kur varēja nopirkt toreiz izdotās jaunākās grāmatas. Dzejnieks un mākslinieks Andrejs Rītiņš sūdzējās, ka suns apēdis viņa lasāmās acenes, un tāpēc lūdza Gati Kluci nolasīt Andreja dzejoli. *Pagrabā, kā dziļā alā, Bibliotēka vienā galā. Otrā galā krogs, Virs galvas dzīvo spoks. Abus savieno iss koridors. Šeit laikam slēpjas metafors! Dzejniece Anda Paegle skandēja*

savu bibliotēkai veltītu dzejoli. *Grāmata – tautas dvēseles sargs caur verdzības, posta un karu gadiem gaismas, atmodas un brīvības saucēja...*

Rakstveida apsveikumi, ko nolasīja Solvita, bija saņemti no DVF priekšsēža Ulza Reveliņa, Sarmītes Janovskas, Daces un Juŗa Čimals, Intas un Mika Ivens, Janas Hale. Starp apsveicējiem uzplaiksnīja Zigmunda Skujiņa personiski atsūtītais viņa Kopoto rakstu 10. sējums. Solvita nolasīja Zigmunda Skujiņa apsveikumu: *Ja cilvēces iedalījums tautībās ir no Radītāja, tad pastāvēt savā latvietībā un aizstāvēt to visiem spēkiem es uzskatu par pašu augstāko pienākumu.* Velta Sņikere uzsvēra, ka jau okupācijas laikos Skujiņš ir publicējis rakstus par latviešu valodas lielo vērtību, tās sargāšanas un kopšanas vajadzību. Turklāt Skujiņa slavenais stils pašu lasīšanu vērs baudā. *Z. S. Raksti 10* tagad bibliotēkā ir pieejami.

Kad kluba telpas satumsa, tika ienests ar svecītēm apgaismots kļiņģeris un visi kopīgi nodziedāja *Augstulaimi, prieku...* Jubilejas svinēšana turpinājās lielā sirsnībā un omulībā.

*Bija labi,
Ka bija tikties.
Tikties mums atkal
Un neapnikties,
Atkal tikties.*

Tā raksta Velta Sņikere, un mēs viņai pievienojamies, sakot mīlu paldies visiem, kas bija ar mums kopā gan klātienē, gan domās.

Bibliotēkas saime

LATVIEŠI NORVĒGIJĀ

LATVIEŠU BIEDRĪBAI NORVĒGIJĀ 60 GADU

Sestdien, 12. maijā, Norvēģijas Latviešu biedrības biedri, atbalstītāji un draugi pulcējās jubilejas sarīkojumā, lai atskatītos uz aizvadītiem 60 darbības gadiem. Sarīkojumu ievadīja Kastaņu skoliņas bērnodarza un skolēnu priekšnesumi. To nobeigumā skolotāja Sandra Smiltņiece atgādināja, ka maijā ir Ģimenes jeb Mātes diena un ka skoliņai arī ir sava Māte - Anda Nordmo, kas pirms gadiem ierosināja un noorganizēja skoliņu. Pateicībā Anda saņēma skaistus ziedus.

Valdes priekšsēde Ieva Melbārde savā uzrunā pastāstīja, kā biedrība radusies. Pie amerikāņu diplomātiem Oslo par mājkalpotājiem strādāja Hermanis un Paula Dzelzkalni. 1951. gadā viņi bija iegādājušies motociklu, ar to ceļoja pa Norvēģiju un apciemoja viņiem zināmos vecos latviešus, kuri bija izvietoti norvēģu veco ļaužu mītnēs. (Mana piebilde: pēc Otrā pasaules kara Norvēģijā no Vācijas bēgļu noņemšanai uzņēma daļu tā saukto minus bēgļu – tuberkulozes slimus, tos izvietoja sanatorijās, vecus cilvēkus bez apgādniekiem, tos izvietoja veco ļaužu

mītnēs dažādos pagastos, precētus pārus kopā, vieniniekus pa vienam. Lielās valstis meklēja darbaspēku un minus bēgļus nepieņēma.)

Vecie ļaudis bija ļoti priecīgi par Dzelzkalnu apciemojumu, varēja parunāties latviski, jo ikdienā vietējā vidē traucēja valodas grūtības. Tā Dzelzkalniem radās doma, ka vajadzētu latviešu organizāciju, kas iespēju robežās varētu palīdzēt šiem bēgļiem. 1952. gada sākumā H. Dzelzkalns ierosināja dibināt Latviešu palīdzības biedrību Norvēģijā, un pēc 11. maija sapulces biedrība uzsāka darbu.

Hermanis Dzelzkalns tagad dzīvo Siguldā, viņam decembrī apritēja 102 gadi. Valde bija sarūpējusi ap 15 minūtes garu video interviju ar viņu. Sarīkojuma dalībnieki sirmo vīru varēja redzēt un dzirdēt viņa atmiņas par toreiz notikušo. Uzrunas turpinājumā I. Melbārde pateicās vecbiedriem, kuri ir darbojušies un uzturējuši biedrību visus šos gadus, minēja savas domas par turpmāko, ka blakus galvenajam – rūpēties par latviskuma

Skoliņas pārzine Sandra Smiltņiece (pa kreisi) pasniedz ziedus agrākai biedrības valdes priekšsēdei Andai Nordmo. Labajā pusē tagadējā valdes priekšsēde Ieva Melbārde

un latvietības saglabāšanu – svarīga ir arī iespēja satikties un būt kopā, kā šai vakarā. Uzrunu Ieva nobeidza ar pašas sacerētu dziesmu biedrības 60 gadu dienā. Dziesmā piemēroti tautasdziesmu pantī un piedziedājums:

*Margrietīņu baltos ziedos
Iemirdzas sešdesmit.
Mūs visus šodien neredzama
saite sien
Būt latviešiem.
Lai prieks mums visiem šodien
kopā būt,
Tāpat vien, tāpat vien kopā būt.*

Šai uzrunai sekoja apsveikumi. Pirmais apsveicējs bija LR vēstnieks Norvēģijā Andris Sekacis. Vēstnieks pateicās par sadarbību un izteica vēlmi, lai šī sadarbība kļūtu vēl ciešāka nākotnē. Bija apsveikums no Eiropas Latviešu apvienības un no Andreja Egliša Latviešu nacionālā fonda, arī daži personiski apsveikumi. Kultūras biedrība Norvēģija-Latvija sveica biedrību ar saulespuķes stādu un iepriekšējos valdes priekšsēžus Andu Nordmo, Solveigu Viju *Wendt* un Kārli Valdmani - ar augošu rozi. Tādu rozi saņēma arī Harijs Valdmanis. Viņš gan nav bijis valdes priekšsēdis, bet esot „ilggadējs latviskās kultūras un latviešu tautas gara stiprinātājs Norvēģijā”. Ar apsveikumiem beidzās svinīgā daļa, sekoja saviesīgā daļa, mēlojoties ar kopīgi sanesto groziņu saturu. Par mūziku gādāja Latvijas mūziķi, grupa *Nakts vārdi*, varēja dejot vai klausīties katrs pēc savas iespējas. Sarīkojums sirsnīgā, omulīgā gaisotnē turpinājās līdz vēlai vakara stundai.

Harijs Valdmanis
Oslo

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Valsts prezidents Andris Bērziņš

tikās ar Lietuvas ārlietu ministru Audronu Ažubaļu. Amatpersonas pārrunāja abu valstu divpusējo attiecību aktuālītātes, tostarp Latvijas – Lietuvas Jūras robežas līguma jautājumus, NATO galotņu apspriedi Čikāgā, kā arī sadarbību Eiropas Savienības kontekstā.

Valsts prezidents 26. maijā apmeklēja „Dinamiskās domas darbnīcas” radošo nometni Amatas novadā, Amatas pamatskolas apkārtnē. Andris Bērziņš atbildēja uz jautājumiem par Valsts prezidenta ikdienas darbu un tā specifiku, jo viena no radošās nometnes šī gada temām ir „Prezidents”.

Septīto gadu „Dinamiskās domas darbnīca” pulcē sabiedrisko attiecību, komunikācijas, sociālo zinātņu, reklāmas un mārketinga nozares studentus no dažādām Latvijas augstskolām. „Dinamiskās domas darbnīcā” uzstājas Latvijas un ārvalstu augstskolu lektori, kā arī reklāmas un sabiedrisko attiecību praktiķi.

Gruzijas prezidents Latvijā

Latvijā divu dienu vizītē bija ieradies Gruzijas prezidents Michails Saakašvili ar dzīvesbiedri Sandru Elizabeti Rūlofsu. Saakašvili vizītē pavadīja plaša uzņēmēju delegācija, ko pārstāvēja lielāko Gruzijas uzņēmumu vadītāji. Gruzijas prezidenta vizītes programmā bija tikšanās ar mūsu valsts augstākajām amatpersonām, ziedu nolikšana pie Brīvības pieminekļa, Jūrmalas apmeklēšana, lekcija Latvijas Universitātē u. c.

Savu dzīves kredo Michails

Saakašvili izteicis kādā intervijā: „Mani ir apsūdzējuši nacionālismā, bet norobežots nacionālisms ir pilnīgā pretrunā ar manu pārliecību. Es esmu patriots, jo vēlos, lai mana neatkarīgā un suverēnā nācija izrautos ārpus padomju kultūras mantojuma geto.”

Ministru prezidents Briselē

Ministru prezidents Valdis Dombrovskis 23. maijā Briselē pēc Eiropadomes priekšsēža Hermana van Rompeja ielūguma piedalījās Eiropadomes neformālā sanāksmē, kurā kopā ar Eiropas Savienības valstu un valdību vadītājiem, tostarp Lietuvas prezidenti Daļu Gribauskaiti un Slovēnijas prezidentu Janežu Janšu apmainījās viedokļiem par Eiropas ekonomisko izaugsmi un darba vietu izveidi.

Līdz ar citu konkrētu programmu īstenošanas novērtējumu Eiropas Komisijas prezidents Žozē Manuels Barrozu kā pozitīvu piemēru minēja Latviju, kurā ievērojamos līdzekļus plānots ieguldīt profesionālās izglītības iestāžu materiālās bāzes modernizācijai.

Par grozījumiem vilcienu iepirkuma līgumā

Pēc 25. maijā notikušajām sarunām Eiropas Komisijā (EK) nolemts piedāvāt Spānijas uzņēmumam *Construcciones y Auxiliar de Ferrocarriles, S.A. (CAF)* grozīt jauno vilcienu iepirkuma līgumu, lai varētu saņemt Eiropas Savienības finansējumu. AS *Pasažieru vilciens (PV)* valde sēdē lēma par jauno vilcienu iepirkuma procesa tālāku virzību, kā arī sagatavoja priekšlikumus valdībai par jauno vilcienu iegādi.

EK iepriekš bija brīdinājusi Latviju, ka, turpinot PV un Spā-

nijas uzņēmuma CAF parakstīto jauno pasažieru vilcienu piegādes līguma īstenošanu, tai var pašai nākties maksāt 100 miljonus latu, kuŗi iepirkumā paredzēti kā ES Kohēzijas fonda līdzfinansējums.

Jauno vilcienu iepirkuma kopējās izmaksas tiek plānotas 144 miljoni latu, no kuriem ES Kohēzijas fonda līdzfinansējums būs 100 miljoni latu. Savukārt otra līguma daļa paredz šo vilcienu uzturēšanu 30 gadu posmā. Kopumā līguma vērtība ir 610,76 miljoni eiro (429,24 miljoni latu).

Rikojuma Nr. 2 ieguvēji un zaudētāji

28. maijā apritēja gads, kopš Valsts prezidents Valdis Zatlers pieņēma vēsturisko Rikojumu Nr. 2. Latvijas vēsturē pirmoreiz prezidents izmantoja Satversmes 48. pantā paredzētās tiesības un ierosināja Saeimas atlaišanu. Tauta referendumā 23. jūlijā prezidenta lēmumu atbalstīja (referendumā piedalījās 44,34 procenti balsstiesīgo, un gandrīz 95 procenti no tiem nobalsoja par). Žurnāls *Sestdiena* mazliet ironiskā tonī izvērtējis, kuŗš politikis Rikojuma Nr.2 rezultātā ir ieguvējs, kuŗš zaudētājs. Daži secinājumi.

Ieguvēji

- Ministru prezidents Valdis Dombrovskis politiskajos satricinājumos nezaudē līdzsvaru un turpina veiksmīgi balansēt starp starptautisko aizdevēju un vēlētajū spiedienu;

- Roberts Ķilis kļūst par izglītības ministru, iegūstot iespēju reformēt paša agrāk kritizēto izglītības sistēmu;

- Aivja Roņa pārziņā nonāk ietekmīgā Satiksmes ministrija;

- Edmunds Sprūdžs no nepazīstama uzņēmējdarbības studenta kļūst par vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministru;
- Olšteina sešnieks aiz Zatlera muguras iekļūst Saeimā;

- Zaneta Jaunzeme-Grende iegūst kāroto kultūras ministres krēslu un plašu publicitāti sabiedrībā.

Zaudētāji

- Valdis Zatlers ar Rikojumu Nr. 2 no ne īpaši populāra prezidenta vienā mirklī kļūst par tautas apjūsmotu politiķi, nodibina Zatlera Reformu partiju, iegūst 22 vietas 11. Saeimā. Bet tur ar sasteigtiem paziņojumiem par koalīcijas partneru izvēli veic straujāko popularitātes nobraucieni Latvijas jaunlaiku vēsturē, neiegūst Saeimas priekšsēža amatu;

- Nils Ušakovs sāk mētāties amplitūdā no Latvijas Okupācijas atzīšanas līdz otras valsts valodas atbalstīšanai, sabojāj savu politisko tēlu;

- Andris Šķēle atkal nokrīt uz visām četrām, tomēr zemāk par vietu, kuŗā atradies pirms Rikojuma Nr.2, un ar asarām acis likvidē Tautas partiju;

- Jānis Urbanovičs par spīti augstajai vietai politiķu popularitātes rangā nekļūst par Ministru prezidentu;

- Lilita Zatlere zaudē valsts pirmās lēdijas statusu, blakus savam vīram redzama daudz retāk nekā citas blondīnes, ievērojami sarūk viņas ceļojumu skaits.

Saeimas priekšsēde Solvita Āboltiņa neatbalsta

Saeimas vēlēšanu kārtības maiņu un tautas vēlētu Valsts prezidentu. Intervijā aģentūrai LETA viņa sacīja: „Es nekad neesmu atbalstījusi ne jauktu, ne mažoritāru Saeimas vēlēšanu sistēmu un tautas vēlētu Valsts prezidentu. Problēma jau nav pašreizējā vēlēšanu sistēmā. Mūsu valsts galvenā problēma ir šķelšanās mazās vienībās, nespēja vienoties par kopīgiem mērķiem. Tāpēc mums parlamentā ir „mazās” partijas, kam ir liela loma koalīcijas veidošanā ar savām „zelta balsīm”. Lietuvas parlamentā ar savām „zelta balsīm” spēlē individuālie deputāti. Vēlēšanu sistēmas maiņas piekritēji apgalvo, ka no vienmandāta apgabaliem ievēlētie deputāti „būs tuvāk vēlētajiem”. Taču to pieļauj arī pašreizējā vēlēšanu sistēma. Ja vēlētais apgalvo, ka „nav redzējis savu deputātu”, viņam jāvērtējas pie partijas, par kuŗas sarakstu viņš balsojis, un jājautā, ko tās deputāti Saeimā ir izdarījuši, kā konkrēti aizstāvējuši savu vēlētajū intereses.”

Jaunā Rīgas teātra režisors Alvis Hermanis

iekļuvis *topa* desmitniekā Šveices kultūras žurnāla *DU* veiktajā aptaujā par gadu desmita ietekmīgākajām Eiropas teātra personībām. Šī *topa* desmitniekā iekļauts arī Romeo Kasteluči no Itālijas, Franks Kastorfs un Renē Pollešs no Vācijas, apvienība *Rimini Protokoll*, kas pārstāv Šveici un Vāciju, kā arī *Forced Entertainment* un Keitija Mičela no Lielbritānijas, Jans Lauverss no Beļģijas, Kristofs Martālers no Šveices un Kšištofs Varļikovskis no Polijas.

Vilkastes un Vaškeviča lobisti traucē Valsts prezidenta vizīti NATO

Kukuļdošana apsūdzētais laulātais pāris – uzņēmēja Ināra Vilkaste un bijušais muitnieks Vladimirs Vaškevičs mēģinājuši traucēt Valsts prezidenta Andra Bērziņa vizīti Čikāgā tikko notikušajā NATO galotņu apspriedē. TV3 raidījums *Nekā personīga* ziņo, ka algoti ASV lobisti centušies nomelnot Latvijas vārdu, rīkojot piketus pret it kā notiekošajiem cilvēktiesību pārkāpumiem pret Vaškeviču un Vilkasti.

Vilkaste pati apgalvo, ka par notikušo esot pārsteigta. Piketu rīkošanu esot izvēlējusies organizācija, kuŗai viņas ģimene lūgusi palīdzību. Viņa neesot zinājusi, ka tikšot izmantota prezidenta vizīte NATO galotņu apspriedē, tāpēc lūdzot piedošanu „prezidenta kungam” par nepatīkamiem brīžiem. Viss, ko Vilkaste vēloties panākt, ir aizstāvība sev un ģimenei.

Saskaņā ar vietējo Čikāgas latviešu noskaidroto informāciju par atbalstu Vilkastei un Vaškevičam kādai lobistu firmai samaksāti aptuveni \$ 30 000 - 35 000. Lobistu uzdevums bijis dažādās prezidenta Bērziņa vizītes norises vietās organizēt aktivitātes, kas paustu pārmetumus par cilvēktiesību pārkāpumiem Latvijā. Jau pirmajā vizītes dienā divi no trim amerikāņu telekanā-

ļiem, kas intervēja prezidentu, jautājuši arī par Vilkastes un Vaškeviča cilvēktiesībām.

Čikāgas advokāts Tomass Kanepa, kas pieprasīja Latvijas valdībai beigt netaisnību Vilkastes un Vaškeviča lietā, kamēr NATO tērē miljoniem dolāru un dārgos resursus Latvijas aizsardzībai, publikai licis saprast, ka Latvija vispār nav cienīga atrasties aliansē.

„Man tas bija pārsteigums un ne visai patīkams,” raidījumā atzina prezidents Andris Bērziņš. Visiem interesentiem prezidents bijis spiests skaidrot, ka bažām par cilvēktiesību pārkāpumiem Latvijā nav pamata. Tomēr viņš atzina, ka nevienam, tostarp Vaškevičam un Vilkastei, nav aizliegts savu problēmu risināšanai izmantot pat militārās alianses apspriedi. Prezidents un arī vairāki aptaujātie starptautiskie eksperti nedomā, ka notikušais jēl kā ietekmēs Latvijas starptautiskās attiecības.

Latvija Eirovizijā – neveiksmīgi

Latvijas pārstāve *Anmary* ar dziesmu *Beautiful Song* Eirovizijas dziesmu konkursā Azerbaidžānas galvaspilsētā Baku pēc uzstāšanās pusfinālā ieguva tikai 17 punktus un palika 16. vietā 18 dalībnieku konkurencē, apsteidzot vienīgi Austriju ar 8 punktiem un Beļģiju ar 16 punktiem. Līdz ar to *Anmary* neiekļuva finālā.

Latvijas pārstāve balsojumā pa četriem punktiem bija saņēmusi no Krievijas, Moldovas un Īrijas, trīs - no Azerbaidžānas, divus - no Melnkalnes. Lai apsteigtu desmitajā vietā palikušos ungārus un iekļūtu finālā, *Anmary* vajadzēja savākt vismaz trīs reizes vairāk punktu. Pusfinālā uzvarēja Buranovas vecmāmiņas no Krievijas ar 152 punktiem.

Starptautiskā Eirovizijas dziesmu 57. konkursa finālā sacentās 26 valstu atskaņotāji. Uzvarēja Zviedrijas pārstāve Lorina ar dziesmu *Euphoria*. Zviedriete, savācot 372 punktus, pārliecinoši pārspēja Buranovas vecmāmiņas, kas ar dziesmu *Party For Everybody* savāca 259 punktus, un serbu Želko Joksimoviču, kas ar dziesmu *Nije Ljubav Stvar* ieguva 214 punktus.

Labus panākumus konkursā guva Latvijas kaimiņvalstis: Igaunijas pārstāvis Ots Leplands ar 120 punktiem ierindojās sestajā, lietuvietis Donijs Montels ar 70 punktiem - 14. vietā. Latvijā balsotāji visvairāk balsu šogad bija atdevuši par Zviedriju, Krieviju un Igauniju, attiecīgi piešķirot 12, 10 un 8 punktus.

Latvijā uzņemta filma Kannās iegūst balvu

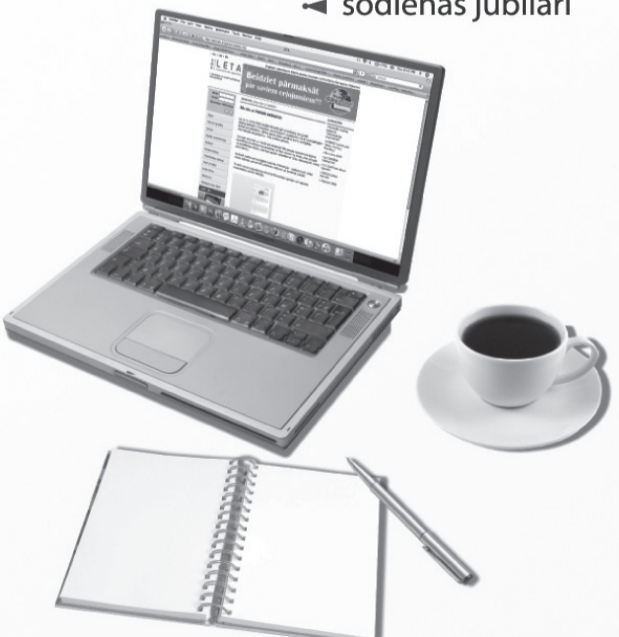
Filmu studijas „Rija” pārstāve Andra Jakovica paziņojusi, ka poļu režisora Sergeja Lozņicas Latvijā uzņemta spēlfilma „Miglā” Kannās ieguvusi Starptautiskās kinokritiķu federācijas *FIPRESCI* balvu. *FIPRESCI* žūrija devīņu cilvēku sastāvā izvērtēja visas 22 konkursa skatē iekļautās filmas un par labāko atzina kopražojuma aktierfilmu „Miglā”.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LETA
nacionālā ziņu aģentūra

Sāc ritu ar Preses apskatu!

- ◀ Latvijas preses publikāciju anotācijas
- ◀ jaunākās valūtas un laika ziņas
- ◀ nozīmīgākie dienas notikumi
- ◀ šodienas jubilāri

Apskatu Jums izdevīgā veidā - internetā vai e-pastā piegādāsim katru darba dienu līdz plkst. 9:00

Vairāk par pakalpojumu vari uzzināt: www.leta.lv
LETA, tālr.: +371 67222509, e-pasts: marketing@leta.lv

LAIKU UN VIETU MIJĀS

Lielie lauza galvu: G8 & NATO

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Šogad abi svarīgākie globālie "lēmēju saieti" gandrīz saplūda vienkop: Lielais Astoņnieks - G8 - sanāca uz apspriedi Kempdeividā, un tūlīt pēc tam Čikāgā pulcējās NATO dalībvalstu vadītāji uz kārtējo - 25. sammitu.

Man vēl spilgtā atmiņā palikusi NATO 21. galotņu apspriede, kas notika Rīgā 2006. gadā. Tās dalībnieku kopskats ar prezidentu Vairu Viķi-Freibergu pašā vidū bija atjaunotās Latvijas Republikas zvaigzņu stundas simbols. Es patlaban lasu Jāņa Ūdra grāmatu *Zigfrīda Meierovica trīs Annas* un nodomāju: šis dižais diplomāts viņšaulē droši vien šai brīdī staroja laimē...

Latvijai NATO dalībvalsts statuss nācis tikai par labu, un nevalsts organizācija LATO, kas populārizē šīs alianses principus, dara svētīgu darbu.

Sāksim ar **G8**: vispār jau pēc-

padomju Krievija tika mākslīgi, mazliet paternālistiski jeb aizbildnieciski piestīķēta klāt tam septiņām patiesi augsti attīstītām valstīm, varētu pat ironiski pateikt - "kā piektais ritenis". Un visai zīmīgs signāls, kas vēsti par Krievijas augšo nepatiku pret Rietumiem, ir trešo reizi "kronētā" prezidenta Putina aizstāšana ar Medvedevu, kas tagad īstenībā kļuvis tikai par ierēdni, nevis par lēmēju.

Kempdeividā ASV prezidents Obama lūkoja pierunāt Vakareiropas lielvalstu vadītājus saskaņīgi un mērķtiecīgi risināt sasāpējušo eirozonas finanču problēmu, taču Francijas prezidenta vēlēšanu iznākums sadūļķoja ūdeni: kanclere Merkele bija pieradusi "radoši sastrādāties" ar līdzīgi viņai konservatīvi noskaņoto Sarkozi, bet Elizejas pils jaunais saimnieks Olands drīzāk ir eiroskeptiski noskaņots.

Paskatīsimies: ja nu pagalam izmisusi Grieķija sasteigto ārkārtas vēlēšanu rezultātā tomēr

neizstāsies no eirozonas, G8 dalībnieku vaigos varbūt atgriezīsies sārtums.

NATO galotņu apspriedes gaidās Obamas administrācija kopā ar Čikāgas lielvecāko Emanuelu (prezidenta neseno tuvāko līdzgaitnieku Vašingtonā) pārvērtā "vēja appūsto" lielpilsētu aplenkta cietoksni: lidgrieži jeb helikopteri bez mitas sanēja debesīs, neskaitāmos jumtos bija sasēdušies snaiperi, gājējus un braucējus tirdija gandrīz kā Bagdadē. Vārdu sakot - drošība *über alles*.

Ietekmīgā Londonas žurnāla *The Economist* ievadrakstā izskanēja brīdinājums: NATO nedrīkst atslābināties, aliansei jāpaliek modrai, jo Krievija, kuŗas imperiskās ambīcijas vairs neatbilst sabrukūšās PSRS potenciālam, joprojām izpaužas visai agresīvos žestos. Krievijas bruņoto spēku ģenerālstāba priekšnieks Nikolajs Makarovs bez aplinkiem draudēja, ka Maskava patur sev tiesības vērst *pirmo*

triecienu (first strike) pret amerikāņu antirakešu sistēmām Polijā un Rumānijā. Krievija pēdējā laikā rīkojusi militārus manevrus telpā, kas robežo ar Baltijas valstīm.

Ņemot vērā šo Kremļa augošo agresivitāti, ikvienam jābūt gandarītam, ka Čikāgā nolemts: NATO dalībvalstu kara lidmašīnu patrulēšana Baltijas valstu debesīs turpināsies arī pēc 2014. gada. Psiholoģiski tas ir ļoti svarīgi...

Indiešu politologs M.K. Bhadrakumars norāda, ka aiz centrālā "puduŗa", kuŗā ietilpst 28 NATO dalībvalstis, var saskatīt nākamo slāni: valstis, kas skaitās NATO globālie partneri - Japāna, Dienvidkoreja, Austrālija, Jaunzēlande, Katara, Apvienotie Emirāti, Gruzija. Jā gan, Gruzija, kuŗai ir izredzes kļūt par pilntiesīgu NATO dalībvalsti. Ne velti Putina pirmā "ārzemju vizīte" pēc viņa trešās inaugurācijas bija ciemošanās faktiskajos Krievijas protektorātos - Abhazijā un Dienvidosetijā.

25. NATO galotņu apspriedē nolemts, ka 2014. gadā šīs alianses dalībvalstu karaspēks tiks izvākts no Afganistānas. Vienpadsmit gadus, kas sekoja Džordža V. Buša lēmumam "iejaukties, lai nestu brīvību Afganistānai", maz kas panāks: tiesa, Bin Ladens ir atrasts un novākts, Al Kaidas vadība pārvietojusies uz Jemenu un citiem "kaktiem", bet fanātiskie *talibi* joprojām kontrolē plašus novadus un ne-grasās nolikt ieročus.

Un vai tad deviņu gadu karš Irakā, kas maksājis dzīvību četriem tūkstošiem amerikāņu karavīru, atnesis šai Divupju zemei mieru, satīcību un kārtību? Parlamentārā sistēma tur ir tukša čaula, jo sunnītus, šiitus un kurdus tā arī neizdevās piespiest, lai viņi sadzīvo vienas valsts ietvaros. Taisnība ir Kiplingam: ir austrumi, ir rietumi, un tie nekad nesastapsies... un nekādi mācīti orientālisti no rietumiem tur netiks galā.

Franks Gordons

CENA

Svētdienas vakarā Latvijas televīzijas raidījumā *De facto* tika stāstīts, ka Latvijas iedzīvotāji, jo īpaši Latgales reģionā, naudas iegūšanai pārdod savas pasas, bet pēc tam ziņo, ka tās ir nozagtas vai nozaudētas. Pircēji dokumentus vilto un pamatā izmanto personu nelikumīgai nogādāšanai pāri valsts robežai. Policija apliecina, ka Latgalē biežāk nekā citur cilvēki savas pasas pārdod, lai iegūtu naudu. Pasi var pārdot aptuveni par 150-200 latiem.

Nupat izskanēja arī cita ziņa - darbinieki strauji pamet valsts pārvaldi, un valsts pārvalde zaudē konkurētspēju gan atalgojuma, gan darba devēja tēla ziņā. Pērn no 2900 tiešajā valsts pārvaldē nodarbinātajiem no darba aizgājuši 364, rakstīts laikrakstā *Dienas Bizness*.

Var sacīt, ka tā ir tirgus ekonomikas un katra cilvēka brīvās izvēles cena - ja nākas domāt, kā izdzīvot, tad bieži vien cilvēki nedomā par vērtībām un ideāliem un ir gatavi pat pārkāpt likumu.

Un tomēr - vai viss ir tik vienkārši?

Manuprāt, Latvijas lielā nelaime ir nespēja novērtēt cilvēkus - bieži jo bieži cilvēku pie mums vērtē kā priekšmetu, precī, nevis kā individuālīti un personību. Protams, tas, ka darbinieku vajāšana, pazemošana un apsūkšana ir gana bieža prakse Latvijas darbavietās, ir tikai daļa no šīs problēmas. Necieņu pret cilvēku ir radījusi vara un uztur tie, kuŗiem tā ir ērtāk dzīvot un kuŗi no tādās

attieksmes gūst labumu. Par attieksmi pret cilvēku kā pret nevērtīgu drazu (lai piedod man lasītāji par šo apzīmējumu!) liecina divi gadījumi pēdējā gada laikā **Latvijas aprūpes centros**.

Aprīļa vidū smagā stāvoklī Valmieras slimnīcā nonāca 20 gadus vecais Artūrs no sociālās aprūpes centra „Rūja”. Pēc ārstu domām, Artūrs iepriekš, iespējams, jau ilgāku laiku nebija ēdis un dzēris. Viņam tika konstatēti arī smagi ķermeņa izgulējumi. Jaunietis nomira slimnīcā 17. aprīlī. Divdesmit gadus vecais Artūrs bija invalīds - slimoja ar Dauna sindromu. Māte pati par dēlu bija rūpējusies mājās, līdz viņš kļuva 16 gadus vecs. Nomiņu Artūra mātes vecāki, un viņai vajadzējis atsākt darba gaitas, jo bija jāuztur gan Artūrs, gan meita. Tāpēc māte ar smagu sirdu ievietoja dēlu sociālās aprūpes centrā „Rūja”. Māte stāsta, ka Artūrs bijis dzīvespriecīgs, kustīgs un ar labu ēstgribu. Taču slimnīcā no dēla pāri bija palikuši tikai kauli un āda. Māte apgalvo, ka neviens no aprūpes centra neesot viņu informējis, ka dēlam pasliktinājusies veselība.

Pagājušā gada septembrī P. Stradiņa kliniskajā universitātes slimnīcā nonāca zēns ar invaliditāti, kuŗš uz turieni tika pārvests pēc uzturēšanās Daugavpils novada sociālās aprūpes centrā "Kalkūni". Zēna māte konstatējusi, ka centra sociālie darbinieki pastāvīgi melojuši un viņas dēlu novārdzinājuši līdz nepazīšanai, - bērns nokritis svarā, ticis pie izgulējumiem, kā arī veselības stāvoklis viņam kļuvis kritisks.

Nule Latviju satrieca vēsts, ka Rīgas P. Stradiņa Kliniskās

universitātes slimnīcas teritorijā mēnesi pēc izrakstīšanas nogulējis kāda pacienta liķis. Aptuveni pirms mēneša vīrietis slimnīcā nogādāts ar pārsītu uzaci un smadzeņu satricinājumu, bet jau pusnaktī no slimnīcas izrakstīts. Pēc izrakstīšanas no slimnīcas viņš mājās nav pārnācis, tāpēc tuvinieki vērsušies policijā. Cietušā sieva jau bija paudusi sašutumu par ārstu rīcību, pusnaktī izrakstot pacientu, kas slimnīcā nogādāts ar smadzeņu satricinājumu, turklāt zaudējis daudz asiņu. Slimnīcas personāls neesot arī tuviniekiem piezvanījis, lai izrakstītajam pacientam kāds atbrauktu pretī.

Protams, šie gadījumi nav ikdienas prakse, un tos par tādu nevar uzskatīt, tomēr tie liecina, ka Latvijā cilvēkus bieži dalām "vērtību grupās". Gluži tāpat, kā mūsu ieskatā laukos dzīvo neveiksmīnieki un neizglītotie, ka kaut kas notiek tikai pilsētās. Un tomēr - savas dzīves un cilvēku "cenu" tajā nosakām tikai mēs paši. Jau kādu laiku dzīvoju vienā no skaistākajām Latvijas pilsētām - Cēsīs. Krīze krietni paplucinājusi arī Cēsu iedzīvotāju rindas, tomēr dzīve nav apstājusies. Cēsu Pils parks ir saņemts un kļuvis vēl skaistāks, jo tā atjaunošanā ieguldīta Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības fonda (ERAF) nauda. Aprīlī Cēsu slimnīcā atklāja par ERAF naudu renovēto operāciju bloku. Staigājot pa tā telpām, nodomāju, ka te nu ir spilgts piemērs - ko var izdarīt, ja nauda tiek tērēta ar apdomu un tieši tam mērķim, kam tā domāta.

Par to, ka dzīve laukos dod savu prieku, ko nevar iegūt lielpilsētā, man bija jādama, arī runājoties ar bijušo Saeimas deputāti, bet tagad pelnītā atpūtā

aizgājušo **Annu Seili**. Viņa dzīvo Sliterē, 16 kilometrus no Dundagas, un ar sabiedrisko transportu līdz viņas mājām mežā nav iespējams nokļūt. Annas stāstītais lika tik dzīvi iztēloties meža mājas ikdienu, ka mazu daļiņu no viņas stāstītā gribu šodien sniegt arī lasītājiem.

"Tagad es varu aiziet uz mežu, pasēdēt pie sava diķa. Varu piecelties agri un aiziet gulēt vēlu, varu paklausīties, kā kliez pūces un kā bauro brieži (smejas). Man ir skaista dzīve... Protams, dzīvojot laukos, ir arī savi ikdienas vaļasprieki: gribas parušināties pa dārzu, iestādīt puķes, izaudzēt kādu dārzeni. Kartupeļus gan vairs nestādu, jo mežacūkas visu nokopj, - sargā, kā gribi, un dari, ko gribi, viņas vienmēr pamanās kartupeļus izrakt. Laikam būtu vajadzīgs kārtīgs žogs ar ieliktiem pamatiem, jo viņas nojauc jebkuŗu stieplu žogu... Ja tādām pamatīgam žogam sakrāšu, tad varbūt..."

Vispār mums te notiek visādi brīnumi, nožēloju, ka nekad nesmu aizrāvusies ar fotografēšanu. Caunas, kas slaistās man gar logu, pāris reizi esmu iemūžinājusi mobilajā tālrunī. Viņas pamanās ne tikai putnu barotavās izēst visu, kas tur sabērsts, bet vairākas reizes pa skursteni caur kamīnu ir ielīdus iekšā, kad neviena nav mājās, un uzrīkojušas pamatīgu „kratīšanu”. Tāpēc cenšos neko ēdamu nekur neatstāt, ja izbraucu no mājām.

Pagājušā ziemā, kad bija lielais sals un dziļais sniegs, laukā pie savas mājas bieži redzēju staltbriežu baru. Vienā naktī viņi ienāca manā ābeļdārzā, apkoda un nomizoja visas ābeles. Tad es prātoju, ar ko ābeles apziest, lai

viņiem tās vairs negaršotu (smejas). Ābeles pēc staltbriežu iebrukuma lielākoties gan izdzīvoja. Lai brieži nenāktu cienāties vēlreiz, nogāzām dažas apses, un viņi tās nomizoja pavisam baltas, nograuza arī visus mazākos zarus. Mums atlika vienīgi stumbrus sazāgēt malkā. Lielākajā barā, ko esmu redzējusi pie savas mājas, bija 37 staltbrieži.

Mans lielākais vaļasprieks ir sēņošana. Sēņu gadus labu sēņu mežā ir, ka biezs. Reiz gadījās zili brīnumi. Mēs abas ar mūsu pielasiņām divus grozus ar baravikām, pārnesām tos mājās, paņēmām citus grozus un gājām atpakaļ uz mežu - neatstāsim taču labas baravikas mežā! Pārnācām atkal mājās ar pilniem groziem, bet atstātie grozi bija apgāzti un tukši. Un sētā ganījās kaimiņu govīs. Nebiju zinājusi, ka govīm garšo baravikas! Laikam bija noklausījusies savu saimnieku stāstīto - kādu gabaliņu no manām mājām ir bijusi Sliteres bāka, uz kuŗu ved tūristus, rāda tiem apkārtni un bieži saka: redz, tur ir Annas māja. Tad nu laikam govīs bija nolēmušas pašas tā kārtīgi visu apskatīt un atrada baravikas.

Nav dzīve meža mājā vienmuļa, nav! (..) Atcerēsimies vienu - grūtos laikos latvietis, kuŗam ir zemnieku asinis un lēnā domāšana (smejas), pieceļas un piedalās, kad pienāk vajadzīgais brīdis. To apliecina referendums par otro valsts valodu. Savulaik apliecinājums spējai piedalīties bija varas pārņemšana savā valstī ar Tautas frontes starpniecību. Neatkarību atjaunoja, un zemnieks aizgāja savā dzīvē ar domu, ka politikā nelīdīs, un ar sajūtu: „Ja gribēsī atņemt manu Latviju, neaizmirstiet - es esmu te!”

Sallija Benfelde

KĀ VĀCIETIS KĻUVA PAR LATVIJAS PATRIOTU

Jā, vācu vīrs **Daniels Jāns** (*Daniel Jahn*) sevi ir „pārstādījis” Latvijā. Un kļuvis par kārtīgu Latvijas lauku muižas īpašnieku. Nevis par muižnieku, kas izriko saimi, bet par saimnieku, kas strādā pats kopā ar saviem darbiniekiem. Daniels ir Kukšu muižas šefpavārs, pats apkalpo viesus, vada ekskursijas, kamēr īstais ekskursiju vadītājs papildina iemaņas un prasmes Amerikā. Tepat rosās arī Daniela mammīte – omulīga kundzīte, smaidīga un runīga, nepārprotami apmierināta ar dzīvi. Tā jau laikam ierasts visās tautās, ka māmiņas vecumdienas vada pie jaunākā bērna. Daniels ir jaunākais, vēl ir māsa un brālis. Tētis jau vairākus gadus aizsaulē.

Daniels Latvijā ieradās 1991. gadā, lai, strādājot pirmajā Latvijas-Vācijas kopuzņēmumā *Reho*, izveidotu viesnīcu *Hotel de Rome*. Viņam bija jāgādā, lai viesnīca ar visu personālu sāktu strādāt. Daniels mūsu zemē iedzīvojās ātri – apguva valodu (mūsu intervija, protams, notiek latviešu valodā!), iemantoja kuplu draugu un paziņu pulku, bieži bija sastopams pieņemšanās, koncertos, operā. Starp citu, bijis viens no nozīmīgākajiem

Latvijas Nacionālās operas sponsoriem. Un tagad lauku klusumā! Jautāju, kā viņš te jūtas.

D. J.: Ļoti labi, jo esmu lauku puika. Arī Rīgā man nav dzīvokļa. Uz koncertiem un operu var aizbraukt ar automašīnu, ceļā paiet mazliet vairāk nekā stunda. Gribētos gan biežāk būt filharmonijas koncertos.

Kā esi iedzīvojies starp latviešu lauku cilvēkiem, kas nav tik atklāti un smaidīgi, kādus esi radis redzēt pilsētu vidē?

Jā, lauku cilvēki „atveļas” lēnāk, paiet 5 - 6 – 7 gadi, kamēr izdodas iegūt viņu uzticēšanos. Tad arī kļūst runīgāki un smaidīgāki. Vācijā tāpat laucinieki ir klusāki un vairāk noslēgti. Šeit tas biklums un nedrošība acimredzot vēl nāk līdz mantojumā no padomju laikiem, kad visi, kas no Rietumiem, bija svešinieki, citādie. Taču kā vāciešiem, tā latviešiem kopīgs ir čaklums, strādīgums. Nu jā, lēnīgums arī.

Esmu laimīgs te, laukos. Rīgā man bija cita pozīcija – bija jāpārstāv uzņēmums, jātiekas ar klientiem, jāievēro biznesa kانونi. Te mierīgi strādāju, darbojos kopā ar saviem palīgiem.

Vai nebija žēl skatīties, kas notiek ar tavu lolojumu – Ro-

mas viesnīcu, kad pagājušā gadā to prasti „aizklapēja” ciet? Un kā tu vispār sadzīvo ar Latvijas biznesa vidi?

Protams, bija žēl! 2006. gadā es atstāju stabili, plaukstošu uzņēmumu... Latvijā es vēlētos augstāku biznesa ētiku un mazāk korupcijas. Latvijā joprojām biznesā „čakarē” cits citu, neizpilda ligumsaistības. Esmu Latvijas patriots, visa nauda, ko nopelnu, paliek te, Latvijā, tāpēc atļaujos pakritizēt.

Arī nodokļu politiku?

Nodokļi Latvijā ir pilnīgi normāli, cita lieta – līdz šim nav bijis normālas nodokļu disciplīnas. Tikai pēdējā laikā sāk saprast, ka valsts nevar pastāvēt, ja tās iedzīvotāji nemaksā nodokļus.

Un vēl man šķiet, ka Latvijas politiķi pārāk daudz runā par nacionālām vērtībām, bet pārāk maz paši tās dzīvē kopj un ievēro. Taču kļūst arvien labāk, un Valdi Dombrovski es uzskatu par labāko valdības vadītāju, kāds Latvijai bijis līdz šim. Ir vairāk disciplīnas, viņš nebaidās drosmīgi pieņemt grūtus lēmumus.

Pie Kukšu muižas plīvo arī Eiropas karogs...

Kukšu muiža bija starp tām, kas saņēma Eiropas finansējumu.

Daniels Jāns

ES ir devusi daudz naudas Latvijai, un būtu pavisam labi, ja tā visa būtu nonākusi tur, kur vajag.

Tas, ko visvairāk vēlos un novēlu, – drīzāk tikt vaļā no korupcijas un sagaidīt vairāk patriotisma no tiem, kas vada šo valsti.

Tu teici – šī muiža, tāpat kā Rīga, nekad nebūs gatava.

Protams! Muižas platība ir gandrīz 1800 kvadrātmetru. Vienā galā pabeidz remontu, otrā jāsāk atkal. Tagad nostiprinām pamatus, krāsojam fasādi. Pirms pāris gadiem bija lieli sniegi – nācās atjaunot notekcaurules, no aizvadītās ziemas stiprā sala cieta ūdensvads un tā tālāk, un tā joprojām.

Kā redzams, muižā joprojām strādā māksliniece restauratore, jo saglabājam autentiskos sienu un griestu zīmējumus. Te strādā tikai Latvijas restauratori, kas ir izcili. Piemēram, Lolita Lipska, kuŗai ir darba pieredze arī Itālijā, slavenajā Asīzes katedrālē.

Muižā valda greznība – cēlko-ka mēbeles, paklāji, sudrabs, porcelāns, daudz gleznu, izcila bibliotēka.

Jā, mana aizraušanās ir antikvāru lietu kolekcionēšana, daudz

lasu – par mākslu, dizainu, antikvitātēm, protams, arī par pavārmākslu. Daudz laika pavadu bibliotēkā, timeklī vēroju, kas notiek izsolēs. Mana aizraušanās ir arī latviešu mākslinieku gleznu kolekcionēšana. Visvairāk man ir Edgara Vintera darbu – ap simt. Viņu uzskatu par vienu no labākajiem latviešu šolaiku māksliniekiem. Vinteru „atklāju” jau 1994. gadā. Tad māksliniekam bija grūti laiku, veselības problēmas. Viņš īpaši sasparojās pēc tam, kad uz viņa 90 gadu jubileju sarīkoju plašu personālizstādi.

Skaidrs, ka te ieguldīti milzu līdzekļi. Un bildēs redzēju, cik drūmi te izskatījies, kad tu muižu iegādājies.

Ir liels gandarījums, ka šo Latvijas vietu esmu sakojis un padarījis greznu. Kad 1999. gadā Kukšas nopirku, muiža bija drāmatiskā stāvoklī. Savulaik te bijis kolchoza „Zaļā zeme” kantoris, pasts, telefoncentrāle, kultūras nams, ēdnīca. Viss bija ļoti nolaiests un pussabrucis.

Muižā ir arī Lāčplēša istaba.

Gribēju vienu telpu iekārtot nacionālā stilā un izvēlējos latviešu romantisko varoni Lāčplēsi.

Kas ir Kukšu muižas viesi?

Galvenokārt Latvijas cilvēki, kas te vēlas rīkot kāzas, svinēt jubilejas. Daudz viesu brauc arī no Šveices, Austrijas, Vācijas, arī no Japānas. Te ir skaista apkārtnē, klusums, ezers, plašas telpas, garšīgs ēdiens.

Liels bija mans izbrīns, uzzinot, ka visu šo plašo saimniecību apkopj seši cilvēki. Pusdienas, ko gatavoja Daniels pats, bija izcilas. Uz galda sudraba svečturis, ūdens no sudraba krūkas, porcelāna trauki, karsta, tikko cepta maize un gardēžu maltīte ar četriem ēdieniem.

Ja nolemjat doties uz Kukšu muižu, apmeklējums un pusdienas iepriekš jāpiesaka, piezvanot pa tālr. + 371 29205188. Atsauksies Daniels pats vai arī +371 25980910 – Ivars. Par cenu neraizējieties – tā ir, kā pieņemts teikt, draudzīga.

Kukšu muižā ciemojās

Līgita Kovtuna

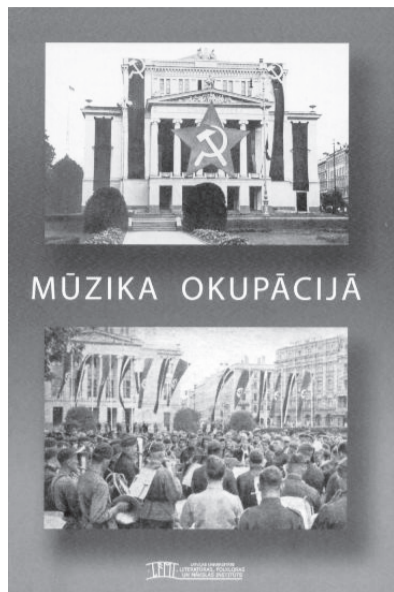
Foto: Imants Urtāns

Latvju mūzika starp diviem kara ugunsgrēkiem

„Mūzika okupācijā, 1940-1945”, Arnolda Klotiņa redakcijā,

Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūts, 2011., Rīgā

Ieraugot šo pamatīgo enciklopēdisko darbu veikala grāmatu plauktā, radās acumirklīga cieņa pret to, līdzīgi kā ieraugot „*Musica Enchiridiadis*”, Boethiusa „*De institutione Musica*” vai „Britu enciklopēdiju”, kopā ņemot. Iespāids vienreizīgs, un vēlme iegādāties šo grāmatu savā īpašumā, kamēr to nav izpirkuši citi, ir nepārvarama.

Visa cieņa šīs grāmatas redaktoram, kaut nenoliedzami grāmata ir viņa paša sarakstīta. Tas jūtams pēc faktu analīzes veida, notikumu kopsakarību raksturojumiem, literāri spožā valodas stila. Acīmredzot, būdams pēc dabas pieticīgs, Arnolds Klotiņš par atsevišķu nodaļu līdzautoriem pieaicinājis vairākus latviešu mūzikologus. Lai kāds nepārmēt, ka viņš viens uzdrošinājies veikt šo radikālo operāciju, atsegt divu okupāciju vidū latviešu tautas mūzikas kultūras dzīves gadu desmitiem slēptos, varbūt arī dažbrīd ne pārāk tikamos izdzīvošanas jautājumus. Netikami fakti īpaši jau abu režīmu balstītājiem. Varbūt tamdēļ šis ilgi gaidītais darbs beidzot ieraudzījis dienas gaismu Zinātņu akadēmijas un Latvijas Universitātes paspārnē strādājošā Literatūras, folkloras un mākslas institūtā. Padomijas gados to nievājoši sauca par „sektoru”, kurā bija salasījušies zinātnieki, literāti, folkloristi, mākslinieki, kuŗus citur politisku iemeslu pēc neņēma darbā. Arī Arnolds Klotiņš bija šāds *outsiders*, jo Konservatorijā viņa fainomenālās zināšanas un nepadomiskā biografija bija slēgušas ceļu šajā mācību iestādē. Dīvaini, bet tas turpinājās arī vēl pēc 1991. gada. Un vēl, runājot par Jāzepa Vītola Latvijas Valsts Mūzikas akadēmiju, šo ilgo gadu laikā neviens šāda veida pētījumu nav veicis (!). Viela pārdomām.

Tā nu mūsu priekšā ir grāmata - divu okupāciju (1940 – 1941 un 1941 – 1945) mūzikas (un ne tikai) dzīves pamatīga, padziļināta izpēte ar grandiozu faktu materiālu: personībām, daiļradi, kultūras dzīves administrēšanu, propagandu, māksliniecisko kopu, individuālo mākslinieku u.c. darbības raksturojumiem.

Autors izpētījis ne vien tradicionālo koncertinstitūciju likteņus – Latvijas opera, Liepājas

opera, izklaidējošā mūzika, amatieŗu kopu darbs, līdz pat pēdējiem mūzikālajiem notikumiem kara beigu posmā Kurzemes cietoksni, bet pētījis arī izglītošanas „šefības” koncertu un pat folkloras dzīvi Latvijā. Taču visam pāri precīza, brīžiem emocionāli ietonēta, **viegli lasāma valoda**. Šeit nav muzikoloģisku vai vēsturisku prātojumu. Te nav vietas mūziķu vai vēsturieku strīdiem. Te viss ir skaidrs, faktos un vēstures liecībās balstīts. Un tomēr grāmata satriec ar savu vēstures liecību tiešumu. Brīžiem šķiet - tu pats esi klāt šajā tautu skaldīšanas un šķaidīšanas brīdī. Autors uzrāda teicamu drāmaturga talantu – fakti kļūst par dzīvu personāžu, kuŗu likteņi tevi tieši uzrunā, tie brīžiem kļūdz pēc patiesības, pēc atgādinājuma!

Grāmatai ir divas daļas, katra veltīta savam laikam. Tās papildinātas ar ļoti labi saglabātu un tehniski teicami iestrādātu fotomateriālu. Te autoram atbalstu snieguši mūziķi Elmārs Zemovičs un Atis Bērniņš. Arī Valsts arhīvs, Vēstures arhīvs, LNB, Latvijas Kara mūzejs, Okupācijas mūzejs un citi.

Apbrīnojami precīzi abās nodaļās attēlots vēsturiskais fons: ielu gājieni, varas mehānismi, aneksijas sistēma, militāristu slepenie plāni Ostlandē u. c. Autors ievērojis pat tādas „šķietamus sīkumus” kā ielu pārdēvēšana, ko nādīgi drīz veica abi režīmi, dažādu politisko dokumentu citāti u. c. Kultūrpētniecības aspekti runā savu valodu, to labi saprot tie, kuŗi šos režīmus pārdzīvojuši.

Pirmā grāmatas puse - apmēram 270 lappuses veltītas **pirmajam krievu okupācijas laikam**. Šeit dokumenti kārtējo reizi pasaka - **tā bija okupācija**, nevis „brīvprātīga iestāšanās lielajā tautu saimē”! Faktus var interpretēt, dokumentus – ne. Tas nu reizi par visām reizēm būtu jāsaprot tiem, kuŗi sapņo par „varen plašo zemi dzimto” vai slepeni kaļ plānus par nākamo invāziju.

Ja salīdzina krievu okupācijas laika pavēles un rīkojumus – cik tās ir līdzīgas vācu laikā izdotajām. Gandrīz tā pati valoda un tas pats saturs. Pretošanās motīvacija bija mākslinieka izdzīvošanas motīvs. Parasti pretošanās izpaudās dažādās ļoti slēptās un maskētās formās, kuŗas ārēji varēja šķist kā pakļaušanās. Piemēram: Latvijā pag. gs. 40. gadu sākumā krievu kaŗavīru ansambļi lepojās ar savām t. s. masu dziesmām – no krievu pilsētu folkloras izaugušām dziesmiņām marša, valša vai polkas raksturā. Tē roku bija piešāvuši Īsaks Dunajevskis, S. Kacs, M. Blanters, M. Fradkins u. c. Taču latviešu komponistiem ar „masenēm” neveicās. Vai nu tiši, vai netiši, neviena komponista dziesmiņa neatbilda „masu prasībām”. A. Klotiņš citē Jāņa Mediņa „Toņus un pustoņus”, kuŗos autors liecina, ka ir saņēmis „uzdevumu pēc dzirdes norakstīt no skaņu plātes jau minēto

Dunajevska „Varen plaša” un iestudēt orķestrim”. (25. lpp.) Pēc dzirdes salīdzinot dziesmas oriģinālu ar J. Mediņa pierakstu, šķiet, ka Mediņš savam darbam piegājis visai radoši un partitūru pat padarījis skanīgāku. Bet vai labāku?

Grāmatā parādās vārdi, personības, kas agrāk nekur nav minētas, kas nefigurē nevienā mūzikas vēstures grāmatā: diriģenti – Jānis Svenne, Roberts Balodis, Bierants Kuņķis, Alberts Melbārdis – vēl pēc kara gados tautā iemīļots, Aleksandrs Stēstiņš, Jānis Stabulnieks u. c. Salonmūzikas autori – Arnolds Korneliuss, Teobalds Kraumanis, Jānis Vītolis, Mārtiņš Jansons – abi pilnīgi aizmirsti - un daudzi citi. Nemaz nav iespējams uzskaitīt daudzos solistus instru-

kaŗa devās trimdā. Taču nepārmēsim tiem sadarbību ar okupāciju. Tā drīzāk bija pašsaglabāšanās.

Bija arī neparasti spilgti pretestības piemēri. Viens no tiem ir Lūcijas Garūtas un Mildas Brechmanes-Stengeles un Hertas Lūses 1940. gada 17. novembrī (dienu pirms Latvijas Valsts dibināšanas gadskārtas) Latvijas Valsts konservatorijā sarīkotais „Latvju dziesmu vakars”. Līdzīgu koncertu ar latvisku programmu bija sarīkojuši arī Mariss Vētra un Ādolfs Kaktiņš - parasti Lūcijas Garūtas klavierpavadījumā. Apbrīnojams spēks staro no šīs fiziski tik trauslās būtnes! Taču priekšā vēl vācu laiks...

Otrā grāmatas pusē apskatīts laiks **no 1941. gada 22. jūnija līdz 1945. gada 8. maijam**. Ši

Apbrīnojami daudz ir mūzikālo skatuves darbu uzvedumu, ko veica ne vien Nacionālā („Rīgas”) opera, Liepājas opera, Rīgas tautas teātris, bet arī Jelgavas, Ventspils, Valmieras, Cēsu, Rēzeknes teātris 1941. – 1944. gadā.

Pavisam cita aina paveras Latvijas konservatorijas darbā kara apstākļos salīdzinājumā ar to, kas pēc kara aprakstīts Diānas Albinas un Jēkaba Mediņa sastādītajā grāmatīņā par mūsu mūzikas mācību iestādi. Mācību darbs, lai cik sarežģītos apstākļos tas arī noritētu, nebrīdi neapstājās, nekādi represiju mēģinājumi netika vērsti pat pret komunistu „lakstīgalu”, pianistu (!) Valēriju Zostu, kuŗa slavīnājumi KGB čekistu saietā 1941. gada 14. jūnijā, dienā, kad tika masveidā deportēti tūkstošiem latviešu ģimeņu, bija iemesls, lai uz pāris mēnešiem viņam piešķirtu „bezalgas atvaļinājumu” ar tiesībām rudenī atkal turpināt darbu tajā pašā konservatorijā, kuŗas vadību viņš bija nozākājis.

Līdz šim nezināmie fakti par mūziku Kurzemes cietoksni 1944.-1945. gadā ir tik pārsteidzoši, ka prasīties prasās pēc dziļāka psiholoģiska skaidrojuma. Tik intensīva kultūras dzīve, fronte tuvojoties, – neiedomājami! Te nebija ne pirmsnāves balles, ne orgijas, kaulainajai ar izkapti tuvojoties. Organizēta, sakārtota koncertdzīve. Aktīva un joprojām jaunradoša! Te būtu vēl plašs pētījumu lauks citiem mūzikas un kultūras pētniekiem.

Grāmata tika ar nepacietību gaidīta jau sen. Mūzikas vēsturē kara gadu notikumi un fakti vēlāk tika tā sasmērēti ar komunistiskās ideoloģijas netīrībām, ka vairākām paaudzēm šis laiks kultūrā nosēdies apziņā kā garīga tukšuma un nacistiskās politikas simbioze. Arnolds Klotiņš pierāda pretējo. Šī grāmata ir ilgu pārdomu, meklējumu un atradumu bagāts papildījums. *Verba magistri* – meistara, jūtīga cilvēka un mūziķa domas, kuŗas tagad realizētas kapitālā izdevumā. Septiņsimt lappusēs ir daudz jaunas vielas jaunām pārdomām. Milzīgais personu rādītājs ir vērtība par sevi. Simboliska ir vāka apdare – Baltais nams divu varu „ietērpā”. Starp sarkano un brūno atradās mazā Latvija ar savām mūžīgajām mākslas vērtībām.

Pateicība Valsts Kultūrkapitāla fonda un ALA Kultūras fonda, arī Roberta Zuikas finānciālajam atbalstam (diezin kur palikuši PBLA kultūras fonda ļaudis, vai viņiem šis projekts nelikās pietiekami interesants?).

Apsveicu grāmatas autoru, viņa līdzautorus un visus pārējos, kuŗi pielikuši savu talantu un darba roku šīs grāmatas radīšanā!

Pauls Dambis

Mūzikologa Arnolda Klotiņa vadībā pētnieku grupa sagatavojuši vērtīgu un apjomīgu izdevumu

mentālistus un vokālistus. Šī grāmata ir īsts pieminekļis viņu visu piemiņai.

Grāmatas autors piemin daudzus kuriozus, kas saistīti ar pirmo okupācijas gadu, – Staļina iemīļoto dziesmiņu „Suļiko” mēģināja latviski harmonizēt gan A. Ābele korim („pārāk harmoniska!”), L. Vīgners vīru korim („pārāk sarežģīta!”), Jēk. Mediņš – „Laikam būs īstā!”. Amizants notikums ar jaundarbu pasūtītajiem: Jānim Mediņam, Jānim Kalniņam, Tiklai Ilsterei u. c. Darbi tā arī netika uzsākti, bet nauda saņemta.

Interesants ir priekšlikums, ko bija izteicis Latvijas Konservatorijas komjaunatnes sekretārs, - sarīkot konservatorijā „sociālistisko sacensību”. Šādu ideju varēja paust cilvēks, kuŗa IQ ir istabas temperatūrā. Paldies Dievam, no tā nekas nesanāca. Protams, bija komponisti, kuŗi nopietni ķērās pie varavīru pasūtītajiem. Klotiņš min krietni daudz uzvārdus, arī tos, kuŗi pēc

daļa, manuprāt, ir vēl vērtīgāka nekā pirmā, jo te faktu, dokumentu un liecību izmantojums runā tik emocionāli, ka personiski vēlreiz izdzīvojam katastrofas tuvošanos. Vēsture jau nav tas, ko mēs iedomājamies, bet ir tas, ko mēs atceramies. Šī grāmata mums te palīdz.

Taču ne jau viss bija zināms. Nebija zināmas tās kultūras aktivitātes, milzīgais koncertu skaits, solistu, instrumentālistu, koŗu, orķestru uzstāšanās visos Latvijas novados. Pārsteidz komponistu radošā aktivitāte. Tā ka mūsu komponistiem pārņem radošu kūtrumu jebkuŗos visneiedomājamos vēstures posmos ir nepareizi.

No vēstures tumsas iznāk 1942. gada Dziesmu svētku koŗi, uzstājoties Jelgavā, Staburagā, Dobelē, Siguldā, Kalētos, atklājas Žaņa Unāma Latvijas Kultūras fonda neskaitāmie sarīkojumi, atbalstot latviešu mūzikas mākslas saglabāšanu, apejot vācu birokrātiskos šķēršļus.

Grāmatu varēs nopirkt pie *Laika* redakcijas galda XIII Dziesmu svētku dienās Milvokos

VISS NOTIEK ĪSTĀ BRĪDĪ

Izstāde par Vilipu dzimtu

Latvijas Nacionālajā bibliotēkā 24. maijā atklāja Rokrakstu un reto grāmatu fonda izstādi, kas veltīta Latvijas kultūras darbiniekiem – dzejniekam Pāvilam Vilipam, viņa dzīvesbiedrei Dailes teātra aktrisei Elvirai Brambergai un abu meitai aktrisei Velgai Vilipai. Izstādes veidotāja Skaidrite Plaude uzsvē, ka šī ģimenes arhīva ekspozīcija veltīta Elvīras Brambergas šopavas arīvējušo 110 gadu atcerei. Latvijas Nacionālās bibliotēkas rīcībā nonākuši ievērojama daļa ģimenes arhīva – rokraksti, vēstules, fotoattēli un citi materiāli. Tas varētu būt pamats nopietnai izpētei nākotnē. Tagad divās izstāžu zālēs Krišjāņa Barona ielas namā iespējams apskatīt kaut nelielu daļu no Pāvila Vilipa darbu uzmetumiem un El-

Foto: Līgita Levīņa

Velga Vilipa un Haralds Ritenbergs pagājušā gadsimta 50. gadu beigās bija partneri filmās "Nauris" un "Šķēps un roze"

Foto: Līgita Levīņa

Elvīras Brambergas piemiņas lietas

vīras Brambergas vēstulēm un piemiņas lietām.

Par Elvīras Brambergas darbību Dailes teātrī jau kopš 20. gadsimta 20. gadiem vēl arvien klist leģendas un sajūsmas pilni nostāsti. Vispirms spēlējusi meiteņu un zēnu lomas, bet visaugstāko slavas un atzinības vilni piedzīvojusi, atveidojot galvenās loma dziesmu spēlēs. Aktrisei bija dziedra, skanīga soprāna balss, līdz ar smalko, trauslo stāvu un izkopto plastiku tā apbūra skatītājus „Trejmeitiņās”, „Zisijā”, „Monmartras vijolītē”, „Roksijas futbolkomandā” un citās izrādēs. Sajūsmināti skatītāji bija gatavi dievināto aktrisi pēc izrādes uz pleciem aiznest no teātra līdz namdurvīm Tērbatas ielā. Kaut arī teātra skatītāju vidū šodien pavisam maz ir to, kas savā laikā aplaudējuši Elvīrai Brambergai, viņas vārds vēl spožumu nav zaudējis. Mūža pēdējos gados, kad Rīgā atklāja jauno Dailes teātra ēku Brīvības ielā, aktrise līdz ar daudziem citiem vecākās paaudzes aktieriem atgriezās savā teātrī un piedalījās uzvedumā „Visu savu mūžu”, kas stāstīja par Dailes teātra gaitu cauri gadu desmitiem. Arī šajā izrādē skanēja Elvīras Brambergas balss, tiesa gan, ieskaņojumā. Uz skatuves bija viņa pati, un visa kuplā aktieru saime dziedāja līdzī, iespējams, vispopulārāko no Brambergas dziedājumiem: „Nāc paklausies, draudziņ, kā Vinē dzied”...

Sarīkojumā piedalījās Vilipa dzimtas atvase aktrise Velga Vilipa, un klātesošie atsauca atmiņā laiku, kad viņa atveidoja galvenās sieviešu lomas filmās „Nauris” un „Šķēps un roze”, iedzīvinot daudzu jaunu meiteņu sapni par

piedalās arī profesionālu mūziķu orķestris, pieaicināts kamerkoris, sagatavošanas darbā iesaistījušies arī vairāki vokālie pedagogi.

Stāsts par katedrāles zvaniķi Kvazimodo un ielas dejotāju Esmeraldū norisinās uz šķietami vēsturiska un ģeografiska fona – uz skatuves redzam Parīzes Dievmātes katedrāles aprīsi, taču ļaunžu pūlis, kas arī ir nozīmīgs fona elements, tērpts ne gluži vēsturiskos kostīmos, A. Heinrichsone atļāvusies „ceļot” laikā un telpā, piešķirot kostīmiem izteikti laikmetīgas iezīmes, bet prātā paturētas arī vēsturiskas asociācijas. Galvenie varoņi ir dzīves pabērni – fiziski kroplais Kvazimodo un čigānu vidē uzaugusi bārene. Viņi ir no sabiedrības izstumti, taču abi apliecina iekšēju skaidrību un dvēseles bagātību, turklāt zvaniķa sirdī mostas liela, pašreizējā gaitā mīlestība pret trauslo meiteni. Mūzikālajā risinājumā un izrādes gaitā abi ir pakļauti apkārtejo izsmieklam, nievām, vardarbībai. Taču, tāpat kā romānā, arī šai skatuves darbā uzvar mīlestības spēks. Sakņupis pie mirušās Esmeraldas, Kvazimodo izdzied savu slaveno dziedājumu: „Esmeralda, Esmeralda, pasaulē šai sāpes valda...”

Teātra izrādē gan lomās, gan „korī” dzied Nacionālā teātra aktieri, dažās galvenajās lomās ir pieaicināti arī profesionāli mūziķi. Uz skatuves kūsa milzu enerģija, izveidoti plaši masu skati, aktieri dzied dejojot, kā arī veicot citas darbības. Aizkustinoši dziļi atklāts, piemēram, Esmeraldas īstās mātes Gudulas liktenis. Aktrise Marija Bērziņa ar vokālu un aktierisku meistarību atklāj pārdzīvojuma gradācijas, nonākot līdz patiesai traģikai. Citu tēlu atklāsmē iezīmēta tikai to šizētiskā funkcija un izdziedātas paredzētās frazes. Kaut vai nozīmīgajā baznīcas kalpa Kloda Frolo lomā aktieris Gundars Grasbergs sniedz precīzu ārējo zīmējumu, taču viņa pārdzīvotais mums jāiztēlojas pašiem.

Ar lielu, skaistu lomu sevi Nacionālā teātra saimē piesaka jaunais aktieris Juris Jope, atveidojot Kvazimodo. Pakāpeniski atklājot tēla būtību - neglītā cilvēka skaisto, tīro dvēseli –, aktieris sniedz uzvedumā tik nepieciešamos emocionālā savijuma brīžus. Atliek tikai nožēlot, ka viņa Esmeralda – dziedātāja Beāte Zviedre

neizsniedz tādu pašus augstumus nedz dziedājumā, nedz aktieriskajās izpausmēs.

Visas lomas iestudētas divos tēlotāju sastāvos, tāpēc spriedumi par atsevišķu lomu atveidojumu, protams, būs atšķirīgi. Taču nenoliedzams ir aizrāvīgs ansamblis darbs un iedvesmotā mūziķcēšana, - skatītāji to novērtē ar ilgēm, atzinīgiem aplausiem.

„Indrāni” krievu valodā

Tas tik tiešām ir notikums – teātra sezonas izskaņā Rīgas M. Čehova krievu drāmas teātri pirmizrādi piedzīvojusi Rūdolfa Blaumaņa luga „Indrāni”. Notikums ir ne tikai pats iestudēšanas fakts, bet tas, ka izrāde izdevusies saturā aktuāla un tīrīga, mākslinieciski teicamā līmenī. Uzvedumu veidojuši jauni, aizrāvīgi profesionāļi – režisors Elmārs Seņkovs kopā ar saviem domubiedriem – scenografu Reini Dzudzilo un kostīmu mākslinieci Kristu Dzudzilo, mūzikālo partitūru izrādē radījis jaukiešu vidū populārais dziesminieks Jānis Holšteins, ko vairāk pazīstam ar pseudonīmu Goran Gora.

Jaunie mākslinieki tik tiešām centušies Blaumaņa darbu izstāstīt „jaunās skaņās”. Tūlīt gan jāuzsver, ka nekur tālu prom no autora domas skaudruma un patiesības viņi nav aizkļūduši. Pazīstamā luga zradē šķiet attīrīta no daudziem gadu gaitā izveidotiem pieņēmumiem, taču tās esence ieguvusi lielu skaidrību un tīrību. Sākumā neparasti šķiet, ka darbība notiek tirā, baltā spēles telpā, kurā ir trīs durvis, galds, kāds sols, balti krāsotas gludas sienas. Nekā no guļbaļķu senatnes, pavisam maz rekvizītu, bet latviskie priekšmeti, dažs labs ar antikvāru vērtību, ir novietoti bēniņu stāvā. Tepat jau tie ir, tikai šobrīd netiek lietoti. Šī tirā vide un cilvēki

un mūsu skatienam paveras posta aina – milzu izcirtums ar krustu šķērsu sakritušiem kokiem. Un ir skaidrs, ka stāsts par Indrānu tēva ošiem, ko Edvards liek nocirst, lai pārdotu lietaskokus, iegūst ļoti plašu vispārinājumu. Mēs taču dzīvojam izzāģēto mežu laikmetā, protam zāģēt, sagāzt, lauzt, bet ko darīt tālāk? Šī smagā apsūdzība – sagāztais mežs – acu priekšā paliek arī visu otro daļu, kad Indrānu tēvs guļ izdzīts pirtiņā, kas drīzāk līdzinās mūzeja stikla vitrīnai, bet Edžiņš, viņa mazdēls, notiekošā saintrīgēts, norises fiksē... videokamerā. Arī akmeni viņš nemaz nemet pirts logā, tas gan tiek pacelts un „nofilmēts”, jo tajā brīdī ir īsti noderīgs zēna „filmas šizetam”.

Tomēr visaugstāk vērtējams režisora darbs ar aktieriem. Tā, piemēram, Leonīds Lencs Indrānu tēva lomā, šķiet, neko īpašu netēlo, taču viņa paustajām patiesībām ir pārbaudīta vērtība un virišķīgs rūdījums. Indrānu Mātes tēlotāja Svetlana Šilajeva savas gaitās tek viegli kā irbīte, patiesi un sirsniņi mīl savu sen neredzēto dēlu Edvardu, viņa ir „balta vien”. Šajā iestudējumā spriegumu rada drāmatiskais samezģojums, ka tēli atklājas neparasti gaiši, bet saprašanās nav iespējama. Konflikta pamatu pamatā ir laika ritējums, laikmetu maiņa, objektīvās pārmaiņas visapkārt. Bet pret jauno laiku izpausmēm izrādes veidotāju nostājā vērojams pat zināms sarkasms – uz sagāztā meža fona otrajā daļā ir uzslēti liels plakāts „Šeit ir vieta jūsu reklamai” un norādīts kāds mobila tālruņa numurs.

Problēmas ir smagas, un tās saprotamas dažādās valodās runājošiem skatītājiem, tāpat arī aktieriem. Tā ir vēl viena „Indrānu” atziņa. Noliņa lomā ir latviešu aktieris Kārlis Krūmiņš. Viņa va-

Režisors Elmārs Seņkovs Rīgas krievu teātri iestudējis R. Blaumaņa "Indrānus"

tajā ļauj skaidrāk uztvert un izprast problēmu, kas nedod mūsu prātiem mieru jau kopš Blaumaņa laikiem, – kā dzīvot zem viena jumta, nenodarot pāri sev vistuvākajiem cilvēkiem. Zīmīgi, ka šajā traktējumā nav meklēti „labie” vai „ļaurie”, nav norādīts, kam vairāk taisnības – jaunajiem vai vecajiem Indrāniem. Skaudri un sāpīgi iedzēļ pārmaiņas, kas notiek neatkarīgi no cilvēku krietnuma, laikmeti mainās, vecos kritērijus aizstāj jauni. Paliek tikai cilvēciņas problēma – kā izturēties pret vecākiem?

Satriecošs ir brīdis, kad spēles laukuma „bēniņi” aizslid prom,

ronis ir gaišs sapņotājs, visu mīlulis. Ar Indrānu tēvu viņš dažbrīd pārmij arī kādu vārdu latviski, netieši uzsvērot domu, ka valoda pati par sevi nav nedz laba, nedz slikta. Nesaprašanās rodas no kaut kā cita. Un arī par šīs problēmas atgādinājumu īstā vietā un laikā – paldies režisoram.

Pirmo reizi latviešu lugu – un tā bija tieši R. Blaumaņa drāma „Indrāni” – krievu valodā Rīgā izrādīja 1912. gadā. Tagad, tieši pēc simt gadiem, repertuārā atkal ienāk „Indrāni”. Aktuāla, ļoti vajadzīga un vērtīga izrāde.

Gundega Saulīte

„Pastāvēs, kas pārvērtīsies!”

Plašsaziņas līdzekļu loma Daugavas Vanagu Fonda

un citu bijušo trimdas organizāciju darbā, kā arī latviešu identitātes uzturēšanā

Latviešu trimdas lielāko avīzi *Laiks* dibināja jau 1949. gadā. *Laika* dibinātājs un īpašnieks Helmars Rudzītis avīzi radīja, gandrīz jau pirms trimdas organizācijas bija sākus darbu tālajā Amerikā. Un tieši avīzei bija nozīmīga loma, lai saturētu kopā Ziemeļamerikā plaši izkaisītos latviešus.

1984. gadā Rudzītis izdeva atmiņu grāmatu „Manas dzīves dēkas”. Tur rakstīts, kā Rudzītim zemapziņā dzimusi ideja par avīzi. Viņš pats sev vaicājis: „Kā to paveikt, kā piekļūt pa visu plašo zemi izsvaidītajiem latviešiem, kas pie tam bija nepārtrauktā kustībā, bieži nezinādami, kur tie apmetīsies vistuvākajā laikā?”

Avīzi, ar ko esmu saistīts, dibināja pat agrāk. *Brīvās Latvijas* tiešā priekštece ir *Londonas Avīze*, ko apvienoja ar Vācijā izdoto laikrakstu *Latvija* 1986. gada oktobrī ar šo vēsturiski nozīmīgo un simbolisko nosaukumu. *Londonas Avīze* izdota jau kopš 1942. gada marta – laikā, kad Vācijas kaŗaspēks ne tikai okupēja Latviju, bet vēl nebija piedzīvojis pirmo sakāvi, laikā, kad avīze bija jāizdod britu cenzūras apstākļos un situācijā, kad Padomju Savienība bija britu sabiedrotā. *Londonas Avīzei* bija jācīnās ar britu izlūkdienestu, lai to varētu izdot arī turpmāk.

Taču 1942. gadā bija arī citas latviešu avīzes svešumā, un tās jau bija gatavas jauno izdevumu apsveikt. Argentīnā iznākošais žurnāls *Latvija-Letonia*: „*Londonas Avīze*” – tā saucas *Latvju biedrības Lielbritānijā mēnešraksts*, kuŗa pirmais numurs

(1942.g. marts) ir sasniedzis mūsu redakciju. (...) *Ievadā - gaitas iesākot - atzīmēts, ka mēnešraksta mērķis un uzdevums ir ciešāk savā starpā saistīt latviešus, kas pagaidām atraduši patvērumu Anglijas viesmīlīgajā zemē, un veicināt savstarpēju domu apmaiņu. Vislabākos novēlējumus jaunajam ceļa biedrim sūta mēnešraksta „Latvija” red.*

Par šo citātu un par daļu no vēsturiskās vielas, ko esmu šeit izmantojis, man jāpateicas Velgai Kincai un viņas sagatavotam rakstam „Latviešu prese Lielbritānijā. Skats no Misiņa bibliotēkas”.

Rudzītis savā grāmatā citē filozofa profesora Paula Jureviča domas par avīzes nozīmi trimdas apstākļos. „Kad tauta ir tā izkaisīta kā tagad mēs, avīze ir galvenā, daudzos gadījumos pat vienīgā tautas vienotāja. Ja aizrādītu, ka tādu lomu spēlēt vēl arī baznīca, teātris, kultūras dienas un citi sarīkojumi, tad ir tomēr skaidrs, ka bez avīzes tie nebūtu labi iespējami, bieži pat nemaz iespējami. Kopīgs centrs, no kuŗa ziņo par kopīgiem notikumiem, nodomiem, iecerēm utt., ir pilnīgi neaizstājams.”

Avīzes loma trimdas apstākļos šāda kopīgā centra veidošanā nav apstrīdama – ne tikai no informācijas, bet arī no ideoloģijas viedokļa. Un tas joprojām nav mainījies – no pirmām „sienas avīzēm” bēgļu un darba nometnēs līdz šai baltai dienai. Informācija bija vajadzīga pati pirmā: „Iesākumā bija Vārds.” Par *Facebook*, *Draugiem*, *Tviteru* un ziņu portāliem neviens toreiz, protams, nevarēja zināt, – ar šādiem līdzekļiem lielo darbu – izveidot „kopīgu centru” – bez šaubām, būtu bijis vieglāk iz-

darīt. Bet vai tādējādi drukāta avīze vispār būtu bijusi vajadzīga?

Bez latviešu sabiedrības, protams, nebūtu vajadzības pēc latviešu plašsaziņas līdzekļiem svešumā. Bet kas gan sabiedrību padara par sabiedrību? Ir pazīstama grāmata par organizācijām, kuŗu sarakstījuši vairāki autori (tostarp *Peter Senge*), ar virsrakstu *The Fifth Discipline Fieldbook* (“Piektās disciplīnas rokasgrāmata”). Tur minēti seši elementi, kas vajadzīgi veselīgi darbīgai sabiedrībai:

1. Darbības spējas – sevi vadīt, sevi uzlabot, sevi koordinēt
2. Apmēšanās – kopīga apmēšanās – starp vadību, starp biedriem
3. Ieguldījums – ir iespējami visiem sabiedrības biedriem dot kaut ko no sevis kopīgam labumam
4. Nepārtrauktība – sabiedrība turpinās – varbūt mainās –, bet netiek pārtraukta. Dibinās tradīcijas un „sabiedriskā atmiņa”
5. Sadarbība – ar personisku uzticēšanos un ar informāciju, kas brīvi plūst starp sabiedrības locekļiem. Tā rodas kopēja vīzija un kopējs darbs
6. Apziņa – ideoloģiskais faktors: sabiedrība spēj piesaukt pozitīvas vērtības, ētiku, cieņu, no kā izriet praktiskā darbība.

Zinām, ka agrākai trimdas sabiedrībai piemētas visas šīs īpašības – un avīzes, mēnešraksti un žurnāli tās atspoguļoja un pastiprināja. Zinām arī, ka šai bijušai trimdas sabiedrībai, kuŗas locekļi esam mēs, vājā vieta tagad ir ceturtais punkts: nepārtrauktība.

Jaunlatviešu sabiedrībai Lielbritānijā (es teiktu – kā arī tās

medijiem) vājā vieta ir citur: pats pēdējais punkts –, apziņa/ideoloģija.

Kinces kundze savā rakstā piemin latviešu trimdas izdevumu bibliografiju – apzināti gandrīz 60 dažādi preses izdevumi, kas izdoti Lielbritānijā. Tagad līdz ar skolu, baznīcu un atsevišķu organizāciju mēnešrakstiem vai mājaslapām Lielbritānijā ir tikai trīs nozīmīgi plašsaziņas līdzekļi: avīze *Brīvā Latvija* (pieder Lielbritānijas, Vācijas un Zviedrijas sabiedriskām organizācijām), portāls *Anglo Baltic News* (pieder privātu ieguldītāju grupai) un portāls *latviesiem.co.uk* (atbalsta Nacionālā padome Lielbritānijā). Un, ja tagad Lielbritānijā ir pāri par desmit reizi vairāk latviešu, nekā bija tad, kad mums bija 60 preses izdevumi, tas liek domāt, ka jaunā latviešu sabiedrība vēl nav sasniegusi visas sešas iepriekš minētās īpašības. Un, kā jau teicu, elements, kuŗa visvairāk trūkst tagad, manuprāt, ir ideoloģiskais.

Tāpēc nevar būt runas par konkurenci starp šīm avīzēm un portāliem – vietas pietiek vēl daudz vairākiem. Padomājiet – 100 000 latviešu Lielbritānijā – kas tā par potenci! Ja mēs tik skaistus dziesmu svētkus rīkojam ar 4000 Lielbritānijas latviešiem – tad kādus mēs varētu rīkot tagad?!

Starp citu, es zinu, ka desmitiem tūkstošu lieto *Facebook*, *Draugiem* un citus t.s. sociālos medijus, lai sazinātos, bet – vai tās spētu aizstāt avīzes un portālus? Un tas nav tikai mans ieskaits (bet es pieļauju, ka kādu dienu sapratīšu, ka esmu kļūdījies). Šīs tehnoloģijas sniedz visādas priekšrocības – bet manā pieredzē tās nav aizstājušas organizācijas vai tradicionālākus plašsaziņas avotus – manā ieskatā tie drīzāk papildina, nevis aizstāj esošo.

Protams, viss tagad strauji mainās – straujāk, nekā bijušās trimdas organizācijas spēj uztvert. Dibinās latviešu skoliņas (divdesmit Anglijā un Īrijā!), koŗi un tautasdeju kopas (piemēram, *Londona* tagad divas!). Šobrīd – jau vairākus gadus vēlāk – sāk arī dibināties biedrības, un varbūt tas nozīmē, ka jaunlatviešu sabiedrībā sāk rasties arī ideoloģiskais elements.

Pirmā problēma: pastāvēs, kas pārvērtīsies, – bet mēs pietiekami ātri nepārvērsāties. Daļēji vecā un jaunā sabiedrība saskaŗas un sadarbojas, bet daļēji ne – dabisku iemeslu pēc; jaunā sabiedrība netaps par veco. Vecajai trimdas sabiedrībai ir jāatrod veidi, kā mainīties un padarīt sevi par būtisku elementu jaunajā situācijā, – un pašlaik tas mums neizdodas. Terēze Bogdanova, kas vada portālu *latviesiem.co.uk* man neseno rakstīja: „No savas puses vēlētos sacīt, ka DVF organizācija diemžēl no visām Anglijas trimdas organizācijām, manuprāt, ir bijusi un diemžēl joprojām ir visgausākā jaunu spēku (lasi – jauniebraucēju) piesaistīšanā un

līdz ar to arī nav vēl īpaši adaptējusies mūsdienu *mediju* vidē. Lai organizācijai būtu nākotne Anglijā, tās vadītājiem ir jāsaprot, ka viņi/viņas vairs nepārzina šejienes latviešu sabiedrības vajadzības un vēlmes un ka ir jāiegulda pūles, lai iepazītu un izzinātu to. Piekrītu, ka tas var būt biedējoši un ir ļoti laikietilpīgs un darbietilpīgs process, taču bez tā diemžēl nevar iztikt. Organizācijai ir jāskaidro savi mērķi, savas pastāvēšanas jēga, un *mediju* vide var lieliski kalpot par platformu, lai šī informācija sasniegtu šo sabiedrību.” Šie ir skarbi, bet patiesi vārdi.

Otru problēmu jau pieminēja – kopīgas apziņas trūkums jaunlatviešos.

Un, ja jaunajai latviešu tā saucamai diasporas sabiedrībai trūkst ideoloģiskā elementa un pašreizējai latviešu sabiedrībai trūkst dzīvā spēka, tad, saliekot abus kopā, ar plašsaziņas līdzekļiem varam palīdzēt abus šos trūkumus atrisināt. Ja mums izdosies abas šīs problēmas atrisināt, tad mēs veicināsim latviešu identitātes uzturēšanu svešumā. Un tas ir mūsu visvairāgakais un vissvētākais uzdevums. Atbilde uz šo jautājumu referāta virsrakstā (kas ir *mediju* loma?) ir tieši šis uzdevums, tieši šī loma.

Un te, protams, mūsu avīzēm un citiem plašsaziņas līdzekļiem arī jāmainās. Varbūt visvairāk jāmainās mūsu senām avīzēm, lai tās piedalītos šajā darbā un arī pašas pastāvētu. Mums nav jāmaina mūsu vērtības – jo tās ir spēcīgas, bet ir jāatrod jaunas formas un jauna auditorija.

Nesen savā rakstā „Par avīzi” (*Laiks/BL* Nr. 20 – red.) es runāju par avīzes filozofiju un jēgu ar četriem virsrakstiem:

- Saikne ar Latviju bijušās trimdas vecākām paaudzēm;

Taču, protams, vēl ir daudz kas – lielais iesāktais darbs, kas nekad nebūs padarīts;

- Ārzemju latviešu dzīves dokumentācija;

- Informācijas darbs;

- Rietumu latviešu vērtību un kultūras nešana uz Latviju. **Bet, protams, nedrīkstam aizmirst arī Latvijas vērtības atvest šeit.**

Un lai visi jaunie plašsaziņas līdzekļi – avīzes, portāli, sociālie tīkli nāk talkā. Attīstīsimies kā sabiedrība – zinu, ka radīsies vēl labāki saziņas veidi, kuŗus pagaidām pat nespējam iedomāties.

Mums kopā, mūsu rokās ir iespēja, laiks, telpa un ļaudis, lai radītu veselīgu, raŗīgu, kultūrāli bagātu sabiedrību ārpus Latvijas un, to darot, glabātu un veicinātu latviešu valodu un kultūru. Vai izdosies – nezinu. Bet, lai mums izdotos, plašsaziņas līdzekļiem, jauniem un veciem, sabiedriskām organizācijām, jaunām un vecām, jāuzņemas pamata loma.

Aivars Sinka,

Brīvās Latvijas izdevēju kopas priekšsēdis
Referāts nolasīts DV Centrālās valdes sēdē Bērzaīnē, Vācijā.

SPILGTI CITĀTI

“Rodas jautājums: kāda ir Latvijas stratēģija šā asimetriskā [Krievijas] uzbrukuma atvairīšanai? Šķiet, tādas vispār nav. Ja arī šāda stratēģija pastāv, tad, no malas vērojot, tā izskatās kā mēģinājums ar savaldīgu, bieži pat piekāpīgu rīcību panākt attiecību uzlabošanu, paralēli tam paļaujoties uz drošību, ko mums sniedz NATO un ES. Šāda drošība pastāv, bet tā garantē galvenokārt militāru drošību. Tomēr pastāv arī citu veidu riski, un tos mēs sākam arvien vairāk izjust ikdienas dzīvē. Tos redzam visādā lindermanu izdarībās, absurdos referendumos, uzņēmumu (ieskaitot valsts uzņēmumu) piekoptajā divvalodībā, latviešu diskriminācijā darba tirgū un vēl daudzos un dažādos ikdienas sīkumos.”

* „Aiz pieklājības pret krievu minoritāti nekad netiek pieminēts, ka visi šie “diŗie” **bankieri** nākuŗi no Krievijas. *Bankas Baltija*, *Parex bankas* un Krājbankas bijušos īpaŗniekus esam saņēmuŗi kā dāvanu no ŗis “brīniŗķīgās” austrumu gais-

mas, lielās kultūras un bezgalīgā biznesa valsts. Rietumu virzienā bieŗi ļaujām sevi apcelt ar pāŗāk lielu paklausību Briseles noteikumiem, kuŗus laiku pa laikam atļaujas pāŗkāpt pāŗējās ES valstīs.”

Valis Vītols.
Latvijas Avīze 28.05.2012.

„Industriālizācijas process bija daļa no programmas, kā likvidēt latvieŗu nāciju, atŗķaidot to ar viesbrārdniekiem. To pāŗmeta Gorbačovam, viesojoties Rīgā, bet viņŗ, protams, liedzās – tāda plāna neesot bijis, pastāvējuŗi vienīgi “resoru nesaskaŗotība”, kur katrs cīnījies par savu – trikotāŗas vai ķīmijas rūpniecības nozari. Tāpēc beigās sanācis, ka iebrāucēju kopskaits kļuvis tik liels.

Taču faktiski nevienam nebija noslēpums par ŗeit notiekoŗo apzināto **rusifikāciju**. Tieŗi tāpēc ieceļotāŗiem būtu jāsaprot, ka pēc starptautisko tiesību normām viņiem vajadzēja atstāt Latviju un tikai atjaunotās Lat-

vijas Republikas kompetencē bija jābūŗ lemŗanai, kuŗiem no tiem, kas vēlas palikt, dot atļauju. Taču tā nenotika.”

* “No 1960. apmēram līdz 2005. gadam starptautiski pieņemti vismaz desmit solidi dokumenti, kuŗi visi atzīst Latvijas un Baltijas okupācijas faktu. Jautājums – kā slēdziens vēl būtu vajadzīgs, lai tas, ko saka Saeima savā okupācijas deklarācijā, būtu pieņemams visai pasaules sabiedrībai? Mana atbilde – nekas vairāk nav vajadzīgs, jo ir divu Eiropu apvienoŗo parlamentu (Eiropas Padomes Parlamentāŗas asamblejas un Eiropas Parlamenta) slēdzieni ŗajā jautājumā plūs lielvalsts ASV (Kongresa un Senāta) skaidri paustā nostāŗa. Visas četras institūcijas gadu pēc gada atkārtoti ir pau-duŗas arī okupāciju, ne tikai inkorporāciju, – okupācijas vārds skaidri un gaiŗi ierakstīts ASV Senāta un Kongresa slēdzienos.”

Georgs Andrejevs.
Latvijas Avīze 28.05.2012.

A. Gulāns

Bez cirvja un zāga... uz mežu

Pag. gs. 40. gadu beigās, kad visi *dipiši* un pārējie likteņa un bēdu brāļi redzēja, ka pār mūsu dzimteni savelkas bieza, sarkana krievu migla, viņi saprata, ka tur drīzumā atgriezties nebūs iespējams. Tāpat no mātes saņēmu ziņu, ja varot kaut cik iztikt, lai dzīvojot mierīgi tālāk tur, kur esot, jo tad, ja pārbraukšot mājās, kungi jau esot noorganizējuši populāro ekskursiju pa „plašo dzimteni”. Arī šeit, nometnēs, vairākas zemes piedāvāja emigrācijas iespējas. Kaut kas bija jāizdomā un drīz arī jāizšķiras: skola nepabeigta, nekāds darbs arī nav paredzēts. Cik tad ilgi šāds stāvoklis var turpināties? Nezinu, kāpēc izvēlējos vienu no Eiropai tālākajiem kontinentiem - **Austrāliju**. Tagad to nenozēloju.

Agrā 1949. gada pavasarī stājos austrāliešu kungu priekšā pilnā Ādama kostīmā. Mani svēra, pētīja, mērīja un izjautāja, kur, kad un kāpēc esmu dzimis un vai būšot ar mieru strādāt divus gadus katru darbu, kādu valdība sagādāšot. Tas viss notika ap Jurgu laiku. Es to pieņēmu. Tāpat kā agrāk dzimtenē, kad Jurgos līga strādniekus, graudniekus un rentniekus, tā tagad es noslēdzu līgumu ar Austrālijas valdību. Nezinu tikai, vai darbu, kas mani sagaida, būs manas spēkos veikt, bet, kas neriskē, tas nevinnē. Es taču neesmu vienīgais cerību pilnais; arī kļūdities ir cilvēciski, un par to netikšu sodīts.

Sekoja ceļojums ar vilcienu

Raksta autors

cauri Vācijai un pa Itālijas kalniem, pa *zābaku* uz leju līdz Neapolēi. Tad ar kuģi *Goija* iebraucām Vidusjūrā. Saules rietu piedzīvojām, braucot garām Kapri salai. Prātā ienāca tolaik populārā ziņģe „Kad pār Kapri vēl pēdējie saulstari viņos grimst un pie debesīm blāvā gaismā jau mēnesis dzimst” utt. Saņņaudzās sirds, skatiens vērsās debesīs, tālumā, zvaigznājā, acis saskrēja asaras, dzimtene – vai tevi vēl kādreiz redzēšu? Atbildes vietā tikai apkārt šalc jūra un varen spēcīgi viļņi plīst putodami pret kuģi un tad piebiedrojas pārējai ūdens masai, lai atkal atkārtotu mūžam nebeidzamo dziesmu.

Pāris dienu pirms tam, kad sasniedzām Austrālijas ūdeņus, jutu, ka arī man būs jūrai jāziedo pienācīgā daļa uztura, kas

patērēts uz kuģa. Tā radās jaunas ilgas, ilgas pēc sauszemes, un jo drīzāk, jo labāk. Izciests!

Fremantlē iebraucām 1949. gada 22. jūnijā. Mūs ievietoja imigrantu nometnē *Point Walter*, pēc tam *Swanbourne*. Ar nepacietību gaidījām, kas notiks tālāk, kādu darbu mums piedāvās un cik drīz tas būs. Pētījām darba piedāvājumu informācijas dēli no rīta līdz vakaram. Daudziem šis tas ir laimējies, bet mēs divi, tikko sadraudzējušies, nolēmām kopā nokļūt pie viņa veca paziņas, kas ieradies ar iepriekšējo transportu kādā pavalsts zāģētavā *Hakea*. Iecerētais piepildījās, un mēs ar smago transporta mašīnu braucām līdz Pindžārai (*Pinjarra*), tad no tās tālāk ar iepriekšējā gadsimta vilcienu līdz Dvelingapai (*Dwellingup*). Tur mūs pārsēdi-

nāja sutas kumelā, ko lieto tikai preču pārvadāšanai. Kā dzelzceļš, tā arī pati spēka mašīna izskatījās ļoti nožēlojami bēdīgā stāvoklī, tā kratījās, grabēja un gāzelējās; kļuvām drūmi – vai veseli sasniegsim paredzēto darbavietu? Pēc laiciņa mašīna apstājās un mums tika paziņots, ka vilcējs kumelš piekusis. Zāģētavas vadītājs ieradišoties ar kādu braucamo un nogādāšot mūs galamērķī.

Bažas nebija ilgstošas. Drīz vien ieraudzījām pārbūvētu 1925. gada automobili, no kuŗa žiperīgi izlēca mazs, apaļš kungs ar hūti galvā, mazliet iesarcis un stipri smaržoja pēc dzēriena, kuŗu savā mūžā vēl nebiju baudījis. Pēc iepazīšanās viņš veikli izvilka no kabatas mazu pudelīti un piedāvāja mums, lai iemetot „šļuku”, jo priekšā stāvot prāvs gabals grumbuļaina ceļa un nebūšot par sliktu nomierināt nervus. Tā bija mana pirmā skotu viskija „šļuka”; arī mācība nākotnei, no tā nevaru atteikties vēl šodien. Katrs sākums esot grūts, šis likās tīri patīkams.

Vēl patīkamāks bija pārsteigums, kad sasniedzām gala posmu. Iebraucot tādā pasaules bezdibienī, ieraudzījām ja ne pazīstamas, tad tomēr smaidošas un priecīgas sejas. Runāja mūsu mēlē un draudzīgi mūs uzņēma savā vidū. Iekārtojāties jaunajā apmešanās vietā, un nākamajā dienā mūs iepazīstināja ar darbu. Tūlīt arī sākām strādāt. Jālādē kokmateriāli vagonos. Darbs nav grūts, ir mazliet neparasts, jāuzmana rokas. Tās nav pieradušas pie asajām, cietajām skabargām. Vakarā no izvilktām gandrīz var

iekurināt krāsni.

Nemanot pieradām pie darba un apstākļiem. Sākām veidot savus plānus, kā pavadīt brīvo laiku un kā ērtāk iekārtoties, lai uzlabotu dzīvošanas ērtības. Viss jāiegādājas no jauna. Iebraucu tikai ar finiera koferīti, kur iekšā grabēja ziepju gabals, pusizdilis dvielis ar brūtes bildi. Citiem pat tas nebija pie dvēseles. Viss derīgākais tika „uzsists gaisā” Itālijā par apelsīniem un vīnu. Muitas ierēdņi tikai nogrozīja galvu, redzot kuģa kravu pilnu ar šādiem sprukstiņiem, jo acimredzot nebiju vienīgais ar šādu raksturu.

Tā nu zāģējām, cirtām un sitām augšā gultas, krēslus, skapjus un solus. Materiālu netrūka, un tos varēja lietot bez ierobežojumiem. Viens no dzīves uzlabošanas mērķiem bija pieklājīgi apģērbties. Dzimtenē to darīja vecāki, kara laikā vācu armija, pēc tam UNRRA, tad atkal amerikāņi un beidzot IRO. Tagad pirmo reizi mūžā pats varēju izvēlēties, ko vilksu mugurā un ko likšu vēderā. Uzvalkus ar pasta palīdzību pasūtīnājām no Sidnejas. Tā nu īsi pirms Ziemsvētkiem bijām tērpti jaunos uzvalkos. Žakete gan, izrādījās, bija lieka, te nevajadzīga, bet kādreiz varbūt tā noderēs. Svētku laikā zāģētavu slēdza. Veica gadskārtējos remontus. Mēs paši apņemamajam tuvāk dzīvojošos tautiešus un iepazīnāties. Pēc trim nedēļām viss atgriezās vecās sliedēs, un darbs mierīgi ritēja uz priekšu.

(Turpinājums sekos)

Mārtiņa Rītiņa dalība Čikāgas restorānu nedēļā – „Kulinārijas krustceles”

Ilnojas restorānu asociācijas un Starptautiskās pilsētu gastronomijas apvienības *Délice* sadraudzības rezultātā Latvija šī gada maijā saņēma godpilno uzaicinājumu piedalīties Čikāgas restorānu nedēļā „Kulinārijas krustceles” (*Chicago's Culinary Crossroads*), kas notika no 1. līdz 25. maijam. NATO valstu galotņu apspriedes ietvaros sarūpētajā kulinārijas sarīkojumā sadarboties ar septiņiem Čikāgas labākajiem restorāniem tika aicināti septiņi starptautiski pazīstami un godalgoti pavāri – no Kanadas, Lielbritānijas, Spānijas, Francijas, Itālijas, Norvēģijas un Latvijas.

Latviju šai notikumā pārstāvēja kulinārijas autoritāte – šefpavārs **Mārtiņš Rītiņš**.

Sarīkojuma galvenais mērķis – iepazīstināt ar NATO dalībvalstu kulināro mantojumu, tradīcijām un produktiem. Šī mērķa īstenošanai par Latvijas kulinārijas meistarību komandas – Mārtiņa Rītiņa un Ivana Šmigareva – darbalauku tika izraudzīts Čikāgas restorāns *Signature Room at the 95th*. Restorāns *John Hancock* ēkas 95. stāvā var lepoties ar visskaistāko panorāmas skatu, kāds vien iedomājams paveramies pa ēdamzāles un virtuves kulišu logu.

Šeit tad divu dienu garumā Latvijas restorānu lietpratēji Mārtiņš un Ivans gatavojās lieklam brīdim. Viņu izvēlētā

ēdienkartē bija laša balotīns ar sparģeļiem un māruttu krējumu, piena sivēns ar svaigām cūku pupām un lāčpurnu sēnēm, kā arī meduskūka, ko nepārspējami gardu pagatavoja pieaicinātā filipiniešu pavāre.

Prezentācijas vakarā, kad lielisko panorāmas skatu vainagoja simbolisks dabas fainomens – no vienas puses pilsētai virsū mātās melni lietūs mākoņi, bet otra aizvien vēl palika saules apspīdēta, - viesi mielojās ar brīnumgardu latviešu virtuvi modernāto veikumā un Mārtiņš Rītiņš dalījās nacionālās virtuves noslēpumos. Tā Čikāgā sastapās divas pasaules - divu kontinentu kulinārija.

„Kulinārijas krustceles” nenozīmē tikai savas valsts tradicionālās kulinārijas prezentāciju restorānu publikai. Paralēli tika organizēti Čikāgas kulinārijas ieviržu skolu apmeklējumi. Mārtiņa Rītiņa *Corliss High School* apmeklējumu ievadīja svinīga ceremonija ar godasardzi un skolas orķestri. Pēc pavāru publiskās uzrunas studenti prezentēja jau mēnešiem iepriekš izzināto citkultūru kulināriju un ļāva novērtēt viņu praktisko sniegumu lielisku ēdienu veidolā. Latvijas kulinārijas mākslas lietpratēji no Čikāgas jauno censoņu puses tika pārsteigti ar sautētiem kāpostiem un cūkgaļu, rīvītiem kartupeļiem ar speķi un pirāgiem.

Mārtiņš Rītiņš atzīst, ka stu-

Mārtiņš Rītiņš CBS rīta intervijā

dentu atsaucība un ieinteresētība bijusi fainomenāla. Latvijas delegācija guva neviltotu uzmanību, un teju 50 procenti uzdoto jautājumu tika raidīti Latvijas virzienā.

Čikāga neskopojās ar plašsaziņas līdzekļu, tostarp NBC un CBS interesi, kas vainagojās ar CBS televīzijas interviju. Melnie ikri no Latvijā audzētas *Mottras* un melnā rupjmaize palika dāvanā televīzijas cilvēkiem, tāpat kā Latvijas Goda konsula Ilnojas pavalstī Roberta Blumberga mamma iepriekšējā vakarā cep tie pirāgi, kas gatavoti pēc īpašās Mārtiņa Rītiņa mamma receptes, kuŗā viena no sastāvdaļām ir zoss tauki.

Agnese Čivle,

www.anothertravelguide.com

Austrālijas latvietis rada latviešu valodas gramatikas aplikācijas iPad un iPhone

Latviešu valodas gramatikas aplikācijas tagad arī “Apple” iPad un iPhone

iPad un iPhone lietotājiem tagad pieejamas lietvārdu un darbības vārdu locīšanas aplikācijas - *Latvian Nouns* un *Latvian Verbs*, informē to izstrādātājs Arnis Gross.

Melburnā dzīvojošā programētāja Arņa Grosa gramatikas aplikācijas tagad var izmantot gan

skolēni, kuŗi mācās latviešu valodu, gan arī latviski runājošie, kam noder gramatikas resurss, kuŗā ieskatīties.

Ierakstot lietvārdu, īpašības vārdu, vietniekvārdu, skaitļa vārdu vai darbības vārdu, lietotājs saņems visus iespējamus locījumus.

Lai sveštautiešiem būtu vieglāk apgūt latviešu vārdu locīšanu, aplikācijas piedāvā arī iespēju darboties angļu, krievu, vācu un zviedru valodā. Ar citiem par saviem jautājumiem var padalīties e-pastā vai sociālajos tīklos Facebook un Twitter.

NOVADU ZIŅAS

KAZU AUDZĒŠANA KĻŪST POPULĀRA ARĪ LATVIJĀ

Eiropas Parlamenta deputāte Sandra Kalniete rīko konkursu „Atdzimt no pelniem”, lai cildinātu sievietes uzņēmējas. Par vienu no prasmīgākajām, apņēmīgākajām un drosmīgākajām sievietēm tika godināta arī mājrāzotāja Sanita Dīriņa no Atašienes pagasta Latgalē. Piemājas saimniecībā „Neaizmirstules” viņa saimnieko kopā ar dzīvesbiedru Ainaru un meitu Klintu skolniecei. Jau sešus gadus ģimene nodarbojas ar kazu audzēšanu. Ir arī truši, vistas, pīles, zosis - kopumā ganāmpulks ar 100 „galvām”.

Sanita Dīriņa sien arī kazas sieru un biezpienu, un viņas mērķis ir izveidot sierotavu un palielināt ganāmpulku.

Klausoties Sanitas Dīriņas aizrautīgo stāstījumu par ikdienu lauku saimniecībā, grūti iedomāties, ka savulaik viņa Liepājas Paidagoģijas institūtā izskoloties par skolotāju. Sanita ir īsta kurzemniece, bet dzīve apmetusi kūleni, un nu viņa ir Latgalē.

Iecere uzsākt uzņēmējdarbību neradās pēkšņi, - šī doma tika lolota krietnu laiku. Sākot audzēt kazas un mērķtiecīgi virzoties uz savas uzņēmējdarbības izveidi, Sanita Dīriņa aktīvi pilnveidoja zināšanas, apmeklējot Latvijas lauku konsultāciju un izglītības centra organizētos seminārus un kursus. Iegūtās zināšanas tagad lieti noder saimniecības vadīšanā. Tāpat kā daudzus citus, arī Sanitas ģimeni smagi bija skārusi 2008. gada ekonomikas

Kaza Grieta ganībās ar kazlēnu Boņuku

krīze, kad gan Sanita, gan viņas dzīvesbiedrs palika bez darba, tādējādi zaudējot ienākumu avotu. Kā izdzīvot? Iespēju pavēris kazas siers. Trūka naudas pat benzīnam, lai nokļūtu līdz tirgum, taču palīdzējuši vietējie paziņas. Pirmo reizi stāvēt aiz letes tirgū, Sanita bažīgi gaidījusi, vai pilsētniekiem patiks pašas rokām sietais kazas siers. Pirmais mēģinājums bija veiksmīgs. Tagad - nu jau mājrāzotājai - tirgošanās ir ierasts iztikas avots.

Piemājas saimniecība „Neaizmirstules” kļuvusi arī par vienu

no Atašienes pagasta tūrisma objektiem, kur rīko ekskursijas pa lauku sētu. Tās īpaši iecienījušas ģimenes ar bērniem, jo mājdzīvniekus ir iespējams ne tikai aplūkot, bet arī paglaudīt un pabarot. Iespējams arī iegādāties dažādus lauku labumus. Tomēr tūrisma Sanita uzskata par blakus nodarbošanos. Paraleli tai viņa plāno izveidot Latvijas pirmo kazu muzeju.

Ir vairāk nekā 300 kazu šķirņu, kas specializētas gaļas, piena vai vilnas ieguvei. **Latvijā izveidota piena kazu šķirne - Latvijas vietējā kaza**, ko mūsu zemē

audzē jau ilgāk nekā 100 gadus, tāpēc tā labi piemērojusies vietējiem klimatiskajiem apstākļiem. Šīs kazas ir ne tikai Sanitas Dīriņas ganāmpulkā, bet arī 85 procentos Latvijas lauku saimniecību. Kazu skaits Latvijā aug, jo govju turēšana kļuvusi neizdevīga. Taču lauku cilvēks nav pieradis dzīvot bez savas piena devējas, tāpēc izvēlas govus mazo „māsu” - kaziņu. Kazas salīdzinājumā ar govīm ir ļoti tīrīgas. Govij pirms slaukšanas vienmēr jāapmazgā tesmenis, bet kazu var slaukt uzreiz. **Kazas piens** ir vērtīgs dziedniecisks uzturliedzēklis, ko lieto cilvēki, kuņģis ar bronhiālo astmu, tuberkulozi, kuņģa čūlu, aknu un žultspūšļa slimībām, ekzēmu, migrēnu, aizcietējumiem un citām slimībām. Kazas piens ir bagāts ar kazeīnu, turklāt kazeīns un albumīns tajā nav tik blīvi kā govju pienā, tāpēc cilvēka organismam ir viegli pārstrādājams. Kaprīnskābe kazas pienā labvēlīgi ietekmē bērnu, vecu un slimu cilvēku organismu, bet omega 3 taukskābes ir neaizstājamas sirds un asinsvadu veselības veicināšanā, savukārt vitamīni un minerālvielas labvēlīgi iedarbojas uz redzi un ādu.

Latvijā **kazas gaļu** izmanto maz, tas ir viens no pamatēdieniem Ziemeļāfrikā, Centrālāzijā, Dienvidaustrumāzijā, Dienvidamerikā un Karību jūras

baseinā. Kazas gaļu neaizliedz neviena reliģija, turklāt hinduistu un musulmaņu reliģijas tradīcijās tai ir nozīmīga loma. Eiropas valstīs kazas gaļu tiek uzskatīta par delikatesi, taču lielākie tās ražotāji ir Ķīnā, Indijā un Pakistānā, bet lielākā eksportētājvalsts ir Austrālija. Pēdējos gados arvien pieaug ASV pieprasījums pēc kazas gaļas - veselīgākas un liesākas alternatīvas sarkanajai - liellopu gaļai un cūkgaļai. Lielākie **kazas siera** ražotāji un patērētāji ir ASV, Francija, Spānija, Portugāle, Itālija, Norvēģija, Lielbritānija, Grieķija, Kipra, Bulgārija un Ķīna.

Latvijā vēl nesenā pagātnē kaza tika saukta par „Staļina govī” vai „vellaģimi”. Tikai pēdējos gados kazu audzēšana un veselīgais kazas piens un siers kļūst arvien populārāki. Latvijā kazu audzētāji apvienojušies Latvijas Kazkopības biedrībā un Latvijas Kazu audzētāju apvienībā. Ar to starpniecību vieglāk ir pienu, sieru piedāvāt lielveikalu tīkliem un citviet.

Ja kādam ir vēlšanās brīvā dabā pavērot kazas un citus mājdzīvniekus, kā arī nobaudīt lauku labumus, piemājas saimniecībā „Neaizmirstules” ikvienu laipni sagaidīs Sanita Dīriņa. **Tālrunis saziņai: 26388278, e-pasts: dirina41@inbox.lv.**

Valija Berkina

Foto: Sanitas Dīriņas arhīvs

ZIŅAS ĪSUMĀ

Dzūkstes vidusskolā „Latvijas Mazpulki” sadarbībā ar Konrāda Adenauera fondu rīkoja semināru - mazpulcēna zaļā prakse „Domā globāli, stādi lokāli”. Piedalījās 25 mazpulcēni no 654. Lapmežciema mazpulka, Slampes mazpulka „Saulspuķe”, 307. Dzūkstes mazpulks un Dzīvais mazpulks no Praviņām. Semināra nobeigumā katram mazpulcēnam uzdāvināja augu, ko audzēt mājās.

Maizes ceptuves „Lāči” rīkotajā Maizes akadēmijā piedalījās 41 klase no 32 Latvijas skolām. Teorētiskās nodarbības vadīja LLU pārtikas tehnoloģijas katedras asociētā profesore Dr.sc.ing. Daiga Kunkulberga, bet maizes praktiskā cepšana noritēja kopā ar ceptuves „Lāči” maizniekmeistaru Normundu Skaugi.

Tukuma Mālkalnā notika ķiršu koku stādīšanas talka. Šī tradīcija aizsākās pēc dzejnieka Imanta Ziedoņa ierosmes. Pirms diviem gadiem dzejnieks kopā ar draugiem un mākslas cienītājiem iestādīja 77 dekoratīvos ķiršus. Nākamgad - I. Ziedoņa 80. dzimundienā plānots iestādīt vēl 100 ķiršu kociņus.

Latvijas Sarkanā Krusta Rēzeknes komiteja sadarbībā ar Rēzeknes pilsētas domi pieņēmusi lēmumu no 1. līdz 15. jūnijam papildus izsniegt Eiropas Komisijas financētās pārtikas pakas trūcīgām ģimenēm ar bērniem. Produktu pakā ir 1 kg miežu putrainu, 1 kg četrgraudu pārslu, 0,5 kg auzu pārslu un 1 kg kviešu miltu.

Nīcu 21. maija pēcpusdienā pārsteidza stipra krusa, kuŗas lielākie graudi bija pat paipalas olas lielumā. Siltumnīcām tika saplūnīts plēves segums, sakapāti stikli, liels posts nodarīts puķu un kartupeļu stādījumiem. Applūda Nīcas centrs un zemnieku lauki zemākās vietās.

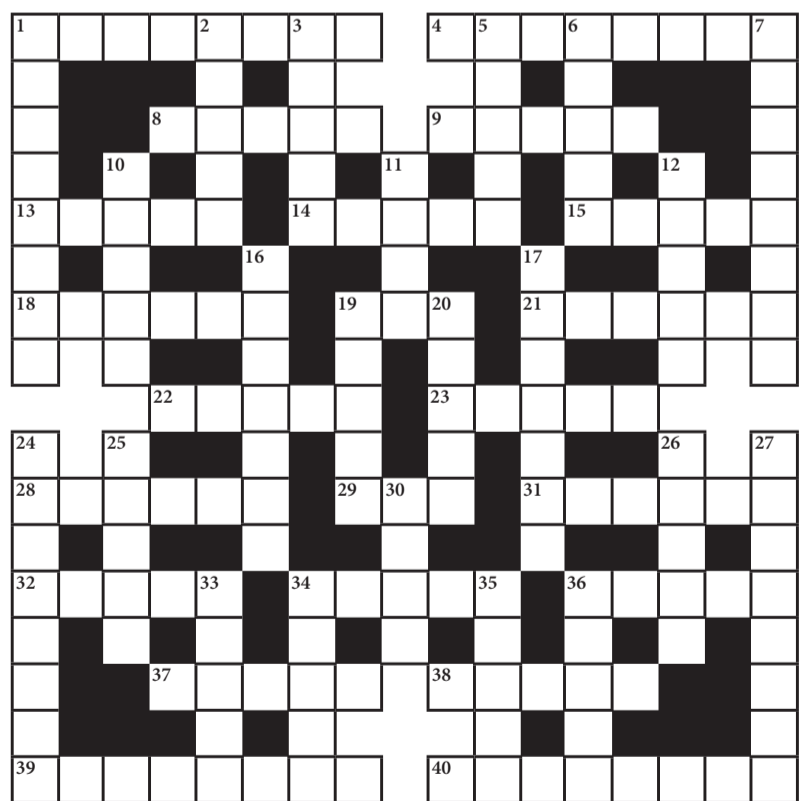
Skrīveru sociālās aprūpes centra „Ziedugravis” teritorijā atklāts sociālās dienas aprūpes centrs. Par Eiropas Savienības fonda līdzekļiem kapitāli izremontēta 1936. gadā celtā ēka iemantojusi nosaukumu „Baltā māja”. Pašvaldībai padomā esot vēl viena baltā māja Skrīveros, kuŗā darbosies amatnieku centrs. Centra atklāšanā piedalījās arī vairāki Saeimas deputāti.

Birzgales novada Valles vidusskolā notika Meža dienas, lai jaunieši apgūtu mežkopības ābeci. Īpaša uzmanība bija veltīta jaunaudžu aizsardzībai pret dzīvnieku nodarītiem bojājumiem un kailcirtes apsaimniekošanai. Eglu audzē skolēni izvietoja pašu darinātos putnu būrus.

Muzeju nakts rakstnieka Jāņa Jaunsudrabiņa muzejā „Riekstiņi” Neretā aizritēja „Baltās grāmatas” tēlojuma „Zem plašām debesīm” noskaņā. Neretieši un ciemiņi dancoja, dziedāja un gāja rotaļās ar folkloras kopām, kā arī lasīja dzimtajai pusei veltītus dzejoļus.

Izīņas sagatavojušas **Valija Berkina** un **Māra Linde**

Krustvārdu mīkla Sastādījis Ēvalds Krollis

Līmeniski. 1. Nelidojoši putni dienvidu puslodes polārajā apgabalā. 4. Itāliešu komponists, vijolvirtuozs. 8. Kopas darba veikšana bez atlīdzības. 9. Šauras dobes. 13. Katoļu klostera priekšnieks. 14. Vieta jūrā tālu no krasta. 15. Aizņemt ar sējumiem. 18. Pilsēta Ziemeļvidzemē. 19. Trauka rokturis. 21. Viena no divām taisnleņķa trīsstūra malām, kas

veido taisnu leņķi. 22. Plašs bezmežu lidzenums, ko klāj sausa, izturīga veģetācija. 23. Padziļinājums zemes virsmā nelielā platībā. 28. Tikko manāma atšķirība. 29. Sena gaŗuma mērvienība. 31. Jauns blakus dzinums kokam. 32. Rēķins bankā. 34. Spilvas. 36. Veikli, žigli. 37. Lašu dzimtas zivis. 38. Mokoši, nesakarīgi sapņi. 39. Materiāls

nodrošinājums, kas pēc likuma jādod kādai personai. 40. Senajā Jūdejā liekulī, svētuļi.

Stateniski. 1. Mūsu senču apavi. 2. Sadragāts kuģis. 3. Dienakts posms. 5. Gaujas pieteka. 6. Zivs skeleta kauls. 7. Just dziļu vēlēšanos (pēc kā). 10. Pirts veids. 11. Tārtiņveidīgo kārtas putns. 12. Asas nezāles. 16. Nepatikšanas, ķezas. 17. Lielās saimēs dzīvojoši plēvspārņu kukaiņi. 19. Mūzikāli drāmatisks sacerējums. 20. Vidusāzijā augsti divriči. 24. Kādas valsts teritorijas sagrābšana un pievienošana citai valstij. 25. Bībeles persona. 26. Tādi, kas visu dara lēni. 27. Ūdensputni. 30. Maza, niecīga izmēra. 33. Neliels, bezdelīgai līdzīgs putns. 34. Mācēt. 35. Steiga. 36. Drūmi, sevī noslēgušies cilvēki.

Krustvārdu mīklas (BI Nr. 21) atrisinājums

Līmeniski. 5. Gaiziņkalns. 6. Kārklis. 7. Dīvāns. 10. Plats. 11. Salna. 13. Papatūt. 16. Laiska. 17. Krasts. 18. Liekulība. 19. Kapars. 21. Lafete. 25. Kantors. 26. Sloka. 28. Siens. 29. Iecere. 30. Zemene. 31. Primadonnas.

Stateniski. 1. Kairas. 2. Izolētas. 3. Palīdzēt. 4. Angārs. 6. Krabis. 8. Salaca. 9. Lauvmutītes. 10. Pavasaris. 12. Atstatums. 14. Pals. 15. Skals. 20. Astoni. 22. Finese. 23. Sadursme. 24. Proteiņi. 27. Atcere. 28. Slejas.

Kurzemes cietoksni un Ģimenes dienu atceroties

Kā allaž maijā - gada gaišajā pavasara mēnesī - DVF Halifaksas nodaļas namā pulcējās ļaudis, lai vienotos atmiņās par Otrā pasaules kara nobeigumu, kuŗa nozīmīgs posms risinājās tieši Kurzemē, kur vācu armijas grupa **NORD**, kas 1945. gada janvārī tika pārdēvēta par kaujas

grupu **KURLAND**, piesaistīja ievērojamus padomju armijas spēkus, vājinot tās uzbrukumus Vācijai un nodrošinot arī daudzu tūkstošu Latvijas civiliedzīvotāju iespēju izceļot uz Rietumiem, tādējādi glābjot savu dzīvību. Par to un par Latviešu leģiona 19. divīzijas gaitām, kā arī par tās

cīnītājiem, kas kapitulācijas vietā izvēlējās cīņu pret padomju režīmu turpināt Latvijas mežos, plašu stāstījumu sniedza viens no DVF Halifaksas nodaļas dibinātājiem, latviešu leģionārs Artūrs Dzītars. Sarīkojuma dalībniekiem bija arī iespēja noskatīties dokumentālu filmu par latviešu leģionāru - partizānu gaitām.

Savukārt mācītāja Gita Putce noturēja sirsniņu dievkalpojumu, pieminot arī Ģimenes svētību, sniedzot piemērus no dzīves. Skanēja dzejoļi pie nodaļas vanadžu klātā mielasta galda. Mācītāja G. Putce katrai sievietei dāvāja sārta rozi par godu Ģi-

menes dienai. Sarīkojuma beigu daļa arī noritēja jaukā, draudzīgā noskaņā, visiem sanākušajiem braši dziedot latviešu tautsdziesmas.

*Ak, draugi, sauli sirdī nesiet,
Vai diena aust, vai vakars vēls.
Lai klājas kā, lai kur jūs esat,
Jūs vadīs Kristus gaišais tēls.
Viņš lūgs par jums, un stundās bargās
Jūs viņa mīlestība sargās.*

DVF Halifaksas nodaļa vēl laikraksta veidotājiem un lasītājiem jauku, dzīvespriecīgu vasaru! Uz tikšanos Jāņu sarīkojumā 1. jūlijā!

M. Selga

Daugavas Vanagu fonds savā lauku īpašumā
"STRAUMĒNI" rīko lieliskus ģimenes
2012.g. 23. jūnijā JĀNUS!

PROGRAMMA
ZALĀ ZĀLE - PĪTERBOROVAS LATVIEŠU SKOLA RĪKO NOBĀRĪBAS BĒRNIEM
11.00 - 14.30 BĒRNU PILS, ROTAĻAS, SEJAS KRĀSOŠANA
16.30 - 18.30 BĒRNU DISKOTĒKA
LIELĀS MĀJAS TERASE
12.00 TIRDZIŅŠ
PULKSTENMĀJA
12.00 - 17.00 TRIMDAS GRĀMATU ANTIKVARIĀTS-TIRDZIŅŠ (sv. 10.00 - 13.00)
PIE LIELĀS MĀJAS
14.30 - 16.30 JĀŅU TRADĪCIJU APMĀCĪBAS - JĀŅU DZIESMAS, DANČI un VAIŅAGU PIŠANA (līdz ņemiet līdz pukes un ozollapas vaiņagu pišanai)
LIELĀ SKATUVE
19.00 'JĀŅU BĒRNI SABRAUKUŠI'
Briseles latviešu dejotāju koncertuzdevums
21.00 ZAĻUMBALLE ar grupu 'Bankets'
ZVIEDRU ZĀLE
21.00 100% LATVIEŠU MŪZIKA ar duetu 'Helmuts un Liene'
JĀŅU TĒVS UN JĀŅU MĀTE, UGUNSKURS, LOTERIJA, BĀRI, BUFETES

BILEŠU IEPRIEKŠPĀRDOŠANA līdz 22. jūnijam www.wegotickets.com/latvian,
DVF Straumēnu birojā un bārā un DVF Londonas nama birojā un bārā

IEGĀDĀJOTIES BILETES LĪDZ 22. JŪNIJAM	IEGĀDĀJOTIES BILETES 22. vai 23. JŪNIJĀ
PIEAUGUŠAJIEM: £ 15.00	PIEAUGUŠAJIEM: £ 20.00
PENSIONĀRIEM: £ 5.00	PENSIONĀRIEM: £ 10.00

IEEJA BĒRNIEM līdz 14 g.v.: BEZ MAKSAS TELTIS un RITENMĀJAS: £5.00

DVF Straumēni, Catthorpe Manor
Lilbourne Lane, Catthorpe,
nr. Lutterworth, Leics., LE17 6DF

Ieeja "Straumēnu" teritorijā un telšu pilsētiņā no plkst. 16.00 piektdien, 22. jūnijā. Sīkāka informācija un pasākuma noteikumi un nosacījumi www.straumeni.co.uk

Rīko: Sponsors: Informatīvi atbalsta:

Marta Landmane

Tie Divi

Nolikuši nūjas zemē,
Viņi apsēdās uz gāzelīga sola,
Atelsās, pavērās mākoņos
Un atraisīja mēles.

Viens teica tā:

Auto ceļu apjozts,
Dzīvoju neziņā,
Kā bezlogu telpā,
Kā aita aplokā,
Kā pele notverta slazdā.
Ne dziļa elpa,
Ne vēja šalka,
Ne strazda balss.

Kur gaismai sākums? kur tumsai gals?

Šķiet, sēru maršu ceļš bazūnē, čīgā,
Rībina bungas, vaimanā, ņirdz;
Šķiet, veseri cilā, skrūves skaita -
Varbūt naglo šķirstu?

Ne salda vīna, bet sīva
benzīna garša uz mēles...

Jūtu - drūpu, irstu,
Melnās dzelmēs nirstu,
Pamazām sliktu,
Zūdu mirstu...

Tā katru dienu:

Galvu slēpis delnās,
Krustcelēs nīkstu
Un gaidu, kad
Beigsies šī spēle?

Jāņu tirdziņš Stokholmā

Svētdien, 17. jūnijā, no plkst. 12.30 līdz 16.00

Zviedrijas Latviešu apvienības telpās,
Wallingatan 34, 5 tr.
(durvju kods 8591),

varēs iegādāties tanī pašā rītā no Latvijas atvestus
labumus, piemēram, rupjo un saldskābo maizi,
alu, sieru, saldumus un vēl daudz ko.

Visi mīļi gaidīti!
ZLA valde

Vai aizvadītā gada skaistākā grāmata jau ir jūsu grāmatplauktā?

Z. fon Fegezaka grāmatu „Senči un pēcteči” varat iegādāties Latvijas grāmatirdzniecības vietās, arī Okupācijas muzeja grāmatu galdā.

Redakcija mīļuprāt jums šo grezno izdevumu izsūtīs pa pastu. Maksa, ieskaitot pasta izdevumus, uz ASV - USD 56,-, uz Eiropas valstīm - Euro 35,-.

Sazinieties ar redakciju; tālr. - +371 67326761, + 371 29439423, e-pasts: redakcija@laiks.us

P.S. Eduarda Silkalna recenziju par Z. fon Fegezaka grāmatu varat izlasīt mūsu laikraksta Nr.3, kā arī mājaslapas www.laiks.us sadaļā recenzijas.

SIA „MADONAS POLIGRAFISTIS”

ir pazīstama kā viena no senākajām tipogrāfijām Vidzemē. Šodien esam kļuvuši par modernu plaša profila tipogrāfiju - drukājam avīzes, veidlapas, brošūras, kalendārus. Pēdējos gados īpašu uzmanību pievēršam grāmatu ražošanai gan cietajos vākos, gan termolīmētām grāmatām mikstajos vākos. Tipogrāfija nodrošina ar darbu Madonas pilsētā un tās rajona 70 iedzīvotājus. Mūsu galvenā prioritāte ir izpildīt to, kas apsoliē klientam. Esam gandarīti, ka varam sadarboties arī ar laikraksta „Brīvā Latvija” redakciju!

Gaidīsim pasūtījumus arī no Jums!

Mūsu adrese: Saieta laukums 2a, Madona, LV-4801, Tālr. +371 64822742
e-pasts: pasutijumi@madpol.lv

Rīgas klientu birojs: K. Valdemāra iela 106/108, Rīga, LV-1013, Tālr. +371 67315026
e-pasts: madpolriga@madpol.lv

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena - Ls 0,78 par cm²
ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, - 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, - 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: LS 0,39 par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: LS 28,60

Pasta adrese:

Ausekļa iela 14 - 2
Rīga, LV - 1010

Tālrunis + 371 67326761
Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien - 9-17
Otrdien - 9-17
Piektdien - 9-15

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.
Izdevēji: Brīvās Latvijas izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija - Ausekļa iela 14-2,
Rīga, LV-1010
Tālr (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis "Straumēni", Catthorpe Manor, Catthorpe, Leics. LE17 6DF, England. Tālr. 01788823438, fakss 01788822441. Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas; pieņem rietumu abonementus, izņemot Vācijas un Zviedrijas.
Pārstāvniecība Anglijā:
Dz.Purmale, 34 Brook Road, Leicester LE5 2HE.
Tālr. 01162431322, fakss 01162433312.
e-pasts: dzidra.purmale@talktalk.net

Abonementa maksa, sākot ar 2010. gada 1. jūliju:
Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 60; 12 mēnešiem GBP 110. Samaksu ar čeku, PO vai naudā (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai (adrese sk. augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot Lielbritānijā par Latvijas gada abonementu GBP 40

Zviedrijā: 6 mēneši Kr 650,-; 12 mēneši Kr 1240,-. Naudas pārvedumi: Lettiska Hjälpkommittén, Brīvā Latvija (Wallingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm, Plusgiro 11 47 46 - 1). Tālr. un fakss 08 - 214425.

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. - 130 eiro; 6 mēn. - 70 eiro; 3 mēn. - 40 eiro; BL konts Lettische Gemeinschaft, Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank Hamburg, BLZ 200 100 20, konts 271 751 204. Adrese abonēšanas jautājumiem: Ivars Vētra, Mittelstr. 3, D-35415 Pohlheim, tālr. +49 6004 2801, e-pasts: ivetra@web.de. Cita informācija Nils Ebdens, Lettische Gemeinschaft in Deutschland e. V., Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden, tālr. +49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 70 eiro; 12 mēnešiem 130 eiro. Naudas pārvedumi ar čeku uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem USD 90,-, 12 mēnešiem USD 170,-.

Latvijā: 6 mēnešiem Ls 20, 12 mēnešiem Ls 34.

Latviešu organizāciju un privāto sludinājumu maksā €3 par 10 mm augstu viensējīgā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) €35. Zviedrijā - 500 kr.
Komerģiālie sludinājumi €6 par 1 slejas cm.

Atlaides atkārtotām reklāmām.
Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA
Latvian Weekly Newspaper
published by the Latvian Publishers Association,
Ausekļa iela 14-2, Rīga, LV-1010, Latvia.

Iespiests: SIA Madonas Poligrafists

SPORTS

SPORTS

SPORTS

Kuzmins uz Olimpiskajām spēlēm devīto reizi...

Pieredzējušais Latvijas šāvējs Afanasijs Kuzmins šogad Londonā startēs savās devītajās olimpiskajās spēlēs. Iepriekš Kuzmins nespēja izpildīt kvalifikācijas normatīvus, taču Starptautiskā Šaušanas federācija ņēma vērā viņa sa-

Afanasijs Kuzmins

sniegumus un Latvijai piešķīra vienu īpašo ielūgumu jeb *wild card* dalībai olimpiskajās spēlēs. Kuzmina speciālitāte ir ātršaušana ar pistoli.

Kuzmins pirmajās olimpiskajās spēlēs piedalījās 1976. gadā, bet izlauda 1984. gada olimpiskās spēles. Savas karjeras laikā viņš ticis pie divām olimpiskajām godalgām - zelta 1988. gadā un sudraba 1992. gadā. Pirms četriem gadiem Pekinā Kuzmins ātršaušanā ar pistoli 25 m distancē ieņēma 13. vietu.

Kuzmins būs trešais sportists olimpisko spēļu vēsturē, kurš piedalījies deviņās olimpiādās. Kanadas jātniekam Ianam Milleram Londonas Olimpiskās spēles būs desmitās viņa karjērā.

...Laura Ikauniece – pirmo reizi

Labas ziņas saņemtas no starptautiskajām vieglatlētu sacensībām Austrijā. Latvijas olimpiēšu

Laura Ikauniece

saime papildinājusies vēl ar vienu sportisti. Londonas Olimpisko spēļu (OS) normatīvu septiņciņā izpildīja **Laura Ikauniece**. Pērn Eiropas junioru meistarsacīkstēs viņa izcīnīja 6063 punktus un bronzas medaļu. Līdz Olimpisko spēļu normatīvam pietrūka mazāk par simt punktiem. Šo „deficitu” izdevās labot tagad. Vis-

lielāko papildinājumu punktu pūrā deva 800 m skrējieni, kurā tika sasniegts jauns personiskais rekords (2:13,68). Līdz ar to 28 dalībnieču konkurencē Laura ar iegūtajiem 6282 punktiem izcīnīja 11. vietu un izpildīja OS A normatīvu. Londonā Ikauniece startēs kopā ar Aigu Grabusti, kas OS normatīvu izpildīja pērn (6507).

Šķēpmetējs Vadims Vasiļevskis pirmajā startā sezonā Vācijas pilsētā Desavā sasniedza 78,41 m, izcīnot trešo vietu. Labāko rezultātu Vasiļevskis sasniedza pirmajā mēģinājumā, bet piektajā un sestajā šķēps piezemējās attiecīgi pie 76,73 un 76,15 m atzīmes. Labāk par Vasiļevski šķēpu meta vācieši Marks Franks (81,50) un Bjerns Lange (78,53). Olimpiskās sezonas sākumā 80 m robežu pārsnieguši 28 šķēpmetēji.

Marokā Ainārs Kovals aizmeta šķēpu 78,38 m, izcīnot otro vietu. Madaras Palameikas sniegums bija 59,39 m (trešā vieta).

Rīgas atklātajās meistarsacīkstēs jaunu Latvijas rekordu 3000 m šķēršļu skrējienā sasniedza Poļina Jeļizarova – 9:51,08. Ar to pietika, lai kvalificētos Eiropas meistarsacīkstēm, līdz olimpiskajam normatīvam pietrūka vairāk nekā trīs sekunžu.

Peldēšana

Latvijas peldētāja Aļona Ribakova Eiropas meistarsacīkstēs Debrecenā sasniedza jaunu Latvijas rekordu 100 m brasa peldējumā un izpildīja arī Londonas olimpisko spēļu normatīvu. Viņas rezultāts – 1:10,83 par 0,06 sekundēm ir labāks par olimpisko normatīvu.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

ANGLIJA

Daugavas Vanagu Fonda Kventrijas nodaļa savā īpašumā “Mūsmājas” rīko Jāņu sagaidīšanu.

Piektdienas - **22. jūnija** vakarā sadraudzība pie latviešu alus.

Sestdien, **23. jūnijā**, plkst. 19 tradicionālā Jāņu ieligošana pie ugunsкура. “Bērzu Strazdu” un “Ockn Dough” jautrā mūzika. Pilna bufete. Dēšanas ar kāpostiem. Pirāgi. Ieeja £ 10.00 Pensionāriem £ 5.00 Teltis un riteņmājas £ 5.00 Bērniem līdz 14 gadiem ieeja brīva.

Straumēnu Jauktā koŗa 25 gadu atceres koncerts svētdien, **3. jūnijā**, plkst. 15 „Straumēnos”. Ieeja koncertā £7. Koncerts un mielasts £20. Pieteikšanās mielastam līdz 30. maijam pie I. Aboliņas, 8 Catthorpe Manor, Catthorpe, Leics. LE17 6DF, tālr. 01788 860 016.

Notinghamas DVF nodaļas namā, 1a Standhill Road, Carlton, Nottingham, NG4 1JL, tālr. 0115 987 8599:

* **Aizvesto piemiņas dienas atcere** ceturtdien, **14. jūnijā**, plkst. 16. Vēsturnieku Ināras Kolmanes un Ulza Neiburga Videofilmas izrāde „*Pretrunīgā vēsture*”.

* **Ligo vakars** ar groziņiem ceturtdien, **21. jūnijā**, plkst. 19.

Daugavas Vanagu fonds savā lauku īpašumā STRAUMĒNI rīko lieliskus ģimenes JĀNUS sestdien, 23. jūnijā!

PROGRAMMA:

Zaļā zāle - Nodarbības bērniem: plkst. 11 - 14.30 Bērnu pils, rotaļas, sejas krāsošana. Plkst. 16.30 - 18.30 Bērnu diskotēka. **Lielās mājas terase:** plkst. 12 Tirdziņš. **Pulkstenmāja:** plkst. 12 - 17 Trimdas grāmatu antikvāriāts - tirdziņš (arī svētdien plkst. 10 - 13). **Pie Lielās mājas:** plkst. 14.30 - 16.30 Jāņu tradīciju apmācības – vainagu pišana, Jāņu dziesmas un danči (lūdzu, ņemiet līdzi puķes un ozollapas vainagu pišanai). **Lielā skatuve:** plkst. 19 „Jāņu bērni sabraukuši” Briseles latviešu dejojāņu koncertuzvedums. Plkst. 21 Zaļumballe ar grupu “Bankets”. **Zviedru zāle:**

plkst. 21 100% Latviešu mūzika ar duetu „Helmuts un Liene”.

Jāņu tēvs un Jāņu māte, ugunskurs, loterija, bāri, bufetes.

IEEJA: biļešu iepriekšpārdošana līdz **22. jūnijam** www.wegottickets.com/latvian, DVF Straumēnu birojā un bārā un DVF Londonas nama birojā un bārā, un vēl citos latviešu centros Anglijā. Iegādājoties biļetes līdz 22. jūnijam: pieaugušajiem £15.00, pensionāriem: £5.00. Iegādājoties biļetes 22. jūnijā vai sarīkojuma dienā: pieaugušajiem £20.00, pensionāriem £10.00. Bērniem līdz 14 g. v. bez maksas, teltis un riteņmājas £5.00.

Ieeja Straumēnu teritorijā un telšu pilsētiņā piektdien, 22. jūnijā, no plkst. 16. Vairāk informācijas un sarīkojuma noteikumi un nosacījumi www.straumeni.co.uk. DVF Straumēni, Catthorpe Manor, Lilbourne Lane, Catthorpe, Leics., LE17 6DF.

DIEVKALPOJUMI

Rovfantā, Rofantas dievnāmā, RH10 4NG, svētdien, **3. jūnijā**, plkst. 11.30 Trīsvienības svētku dievkalpojums ar dievgaldū.

Londonā, Sv. Annas un Sv. Agneses baznīcā, EC2V 7BX, svētdien, **10. jūnijā**, plkst. 14 dievkalpojums ar dievgaldū.

Londonā, St. James's Church, Piccadilly, W1J 9LL, svētdien, **17. jūnijā**, plkst. 15 Oikūmenisks Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums. Sprediķo Revd. Lucy Winkett. Dievkalpojumu rīko Baltiešu padome.

LĪDSAS DRAUDZE, māt. G. Putce **Halifaksā**, 8 Lord Str., DVF namā, HX1 5AE, sestdien, **16. jūnijā**, plkst. 14 dievkalpojums un Aizvesto piemiņas atcere.

Lidsā, Sv. Lūkas baznīcā, 9 Alma Rd., LS6 2AH, svētdien, **17. jūnijā**, plkst. 14 dievkalpojums un Aizvesto piemiņas atcere.

Lidsā, LS16 6AH, Lawnswood kapsētas kapličā, svētdien, **22. jūlijā**, plkst. 14 Kapu svētku dievkalpojums.

ZIEMEĻANGLIJAS-BRADFORDAS DRAUDZE, māt. G. Putce

Bradfordā, Vācu baznīcā, 29 Great Horton Rd., BD7 1AA, svētdien, **17. jūnijā**, plkst. 10.30 dievkalpojums un Aizvesto piemiņas atcere. Svētdien, **8. jūlijā**, plkst. 14 Kapu svētku dievkalpojums Nab Wood kapsētā

MANČESTERAS DRAUDZE, māt. G. Putce

Voringtonā, WAI IXG, Market Gate, Holy Trinity Church, svētdien, **1. jūlijā**, plkst. 20 dievkalpojums ar dievgaldū.

Boltonā, BL1 5BU, Heaton kapsētā, sestdien, **7. jūlijā**, plkst. 13 ziedu nolikšana un svētbrīdis kapsētā.

VIDUSANGLIJAS DRAUDZE, māt. V.Vāvere

„**Mūsmājas**”, Priory Hill, Wols-ton, Coventry, CV8 3FZ, ceturtdien, **14. jūnijā**, plkst. 15 Tautas sēru dievkalpojums. Dievkalpojuma aicināti piedalīties Birminghamas, Lesteras un „Straumēnu” kopu locekļi.

A U S T R U M A N G L I J A S DRAUDZE, māt. V.Vāvere

Mansfildā, St.Peters's Church, Mansfield, NG18 1AP, sestdien, **2. jūnijā**, plkst. 11 Trīsvienības svētku dievkalpojums ar dievgaldū.

Notinghamā, Trinity Lutheran Church, 67 Homefield Road, Aspley, NG8 5GH, svētdien, **10. jūnijā**, plkst. 15 dievkalpojums ar dievgaldū.

VĀCIJA

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, Hohenzollernstr. 54, **3. jūnijā** plkst. 14 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galdā.

Lībekā, Lorenca baznīcā, **16. jūnijā** plkst. 14 Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērgelēm Liene Orinska. Pēc dievkalpojuma uzkodas.

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā Butjadinger Str. 59, **17. jūnijā** plkst. 11 Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērgelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Etingenā, Liebfrauenkirche, Lindenstr., svētdien, **3. jūnijā**,

plkst. 14 paredzēts Trīsvienības svētku dievkalpojums. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes vakars ar kafijas galdū.

Vircburgā, Deutschhauskirche, Am Schottenger 2, sestdien, **16. jūnijā**, plkst. 13.30 būs dievkalpojums. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos kafijas galds draudzes telpās.

Frankfurtē, Sv. Mateja baznīcas draudzes namā “Brentanohaus”, Brentano ielā 23, svētdien, **17. jūnijā**, plkst. 14 paredzēts dievkalpojums. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes vakars ar tējas galdū.

Štutgartē, Vecās Pils kapellā, Schlosskirche, Am Schillerplatz, svētdien, **1. jūlijā**, plkst. 15 paredzēts dievkalpojums latviešu un vācu valodā. Archibiskaps Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes vakars ar kafiju senās sakristejas telpās.

Diseldorfas latviešu ev.lut. draudzes nākamais dievkalpojums notiks **2. jūnijā** plkst. 14 Stephanus-Kirche (kriptā), Wiesdorfer Str. 21, Düsseldorf- Wersten. Kalpos prāv. Klāvs Bērziņš, pie ērgelēm Malika kundze. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Minsteres latviešu ev.lut. draudzes nākamais dievkalpojums notiks **3. jūnijā** plkst. 10 LCM telpās. Kalpos prāv. K. Bērziņš. Notiks arī svētdienas skoliņas nodarbības.

Berlinē, Paula Gerharda baznīcā (Paul-Gerhardt-Kirche), Wisbyer Str. 7, 10439, Berlin, svētdien, **17. jūnijā**, plkst. 14. Kalpos mācītājs Tālis Rēdmanis, pie ērgelēm Agita Rando. Pēc dievkalpojuma baznīcas sānu jomā kafijas galds ar līdz atnestiem cienasta groziņiem.

Baltiešu studentu mītnē Annabergā 9. jūnijā plkst. 19 Latviešu evaņģēliski luteriskās Baznīcas Vācijā 2012. gada apgabalā mācītāju konferences un XVII sinodes nobeiguma dievkalpojums ar dievgaldū. Kalpos latviešu garīdznieki no Vācijas, Lielbritānijas un Zviedrijas. Visi laipni lūgti un aicināti!

ZVIEDRIJA

Jāņu tirdziņš Stokholmā, Wallingatan 34, 5 tr., notiks **17. jūnijā**. Sākums plkst. 12.30. ZLA valde.

INSTRUMENTI, koncerts un šovs, Debaser Medis, www.debaser.se, *Medborgarplatsen 8, 118 26 Stockholm, T-Medborgarplatsen*, **7. jūnijā** plkst. 20. Ieeja klubā no plkst. 19, un āra terase/restorāns atvērta no plkst. 15 (terase ciet, ja list).

Mazo bērnu nometne (3-4 g), Ēlandē, Sandbijā, **23. - 31. jūlijs**. Pieteikties pie Zanes Zaļkalnes, tālr. 070 63 22 006, zane.zalkalns@tele2.se.

DIEVKALPOJUMI

Lundas latviešu draudze (Sankt Mikāels kyrka, Orkestergatan 5, Lindeborg, Malmö) rīko Aizvesto piemiņas dievkalpojumu svētdien, **10. jūnijā**, plkst. 16. Dievkalpojumu vadīs māt. Imants Alksnis. Pie ērgelēm: Arta Stepiņa. Pēc dievkalpojuma kafijas galds. Visi laipni aicināti! Draudzes valde.

Hāgas baznīcā, Gēteborgā, svētdien, **10. jūnijā**, plkst. 14 Trīsvienības laika dievkalpojums. **Dievkalpojumu vadīs teoloģijas magisters Georgs Juris Sausiņš**. Pēc dievkalpojuma draudzes kafija Hāgas draudzes telpās. Gēteborgas latviešu draudzes valde.

Eskilstunas latviešu draudzes Svētā Gara svētku atceres dievkalpojums ar Svēto Vakarēdienu notiks svētdien, **10. jūnijā**, plkst. 13 Svētā Andreas baznīcā. Dienas mude: “Es esmu svešinieks virs zemes.” (Ps.119:19)

Martas Vikmanis ērgelšpēles priekšnesumi. Pēc dievkalpojuma svētku galds draudzes namā. Esiet aicināti un gaidīti!

BELGIJA

Belģijas latviešu ev. lut. draudze aicina tautiešus pulcēties gadskārtējā kritušo un aizvesto piemiņas svētbrīdī Lommeles Brāļu kapos **10. jūnijā** plkst. 11 Dodenveldstraat 30, 3920-Lommel. Kalpos garīdznieki no Vācijas, Lielbritānijas un Zviedrijas. Pēc svētbrīža paredzētas kopējas pusdienas Domein De Groote Hoef restorānā, Hoeverdijk 11, 3920-Lommel. Visi laipni lūgti un aicināti!